

Brassói Lapok

Ara 5 lej

Ara 5 lej

Hétfő
1932 * április 18

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

90. szám
XXXVIII. évfolyam

Ara 5 lej

Sztrájkol a kultúra

Egy régi város állami tanítói sztrájkba léptek, mivel hónapok óta nem kapnak fizetést és hallgatagon nem akarnak elpusztulni az éhségtől. Máramarosból pedig egy állami tanító, aki fizetés hiányában fél év óta nyomorog, s koldulásból tengeti az életét, szabadságot kér a miniszteriumtól, hogy téglahordással vagy favágással segítsen a sorsán. De általában és részleteiben is az állami tanítóság — regátban és csatolt részekben egyaránt — olyan kriminális helyzetbe jutott, hogy egy általános tanítói sztrájk kitörése már-már elkerülhetetlen. A marosvásárhelyi tanítógyűlés hangulata és határozata erre nézve alig hagy fenn kétséget. A döntő elhatározást már csak a végsőkig fokozott higgadság késlelteti.

Idáig jutott ime, a nagy feladatokra vállalkozó tekintélykormány kultur- és finanspolitikája. Szűkkeblűség és szűk látókör, gondatlanság és indolenciája nyomorba és kétségbeesésbe döntötte a nemzet napszámait, a jövő generáció nevelőit, az ország szellemi és erkölcsi előhaladásának legfontosabb tényezőit. Azt lehetett hinni, hogy egy Jorga Miklós érája alatt, aki maga is tanító, minden tanítók legnagyobbja s hazai és európai kultúra zászlóvivője, egy emberöltőn át prófétai hirdetője az oktatásügy elsőrendűségének és elsőbbségének, a tanítómesterek, az iskolák s közvetve a szellemi és lelki művelődés arany napjai következnek. S éppen az ellenkezője történt: a nagynevű tanító és kulturpolitikus kormányzását éhezö és sztrájkoló tanítók elkeseredett és kétségbeesett segítségkérése, SOS-se tölti be, mint husz évvel ezelőtt az elsőlyedő óceánjárót a vízbe fullók szivtépő haláláiralmi.

Jorga-Smith kapitány tehetetlen volt a pénzügyi politika borzalmis jéghegyeivel szemben. Eltűrtte, hogy a tanítók fizetését hónapról-hónapra visszatartsák, hogy a tanító szellemi frissessége, energiája, hevélete, ügyszeretete és hivatásérzete összeköttadjon és a legdrágább gyermeklélek kincstárosa koldusként könyörögjön vagy hozzá méltatlan módokon tiúntessen, egészen — a sztrájkig. Ez a magartás kiáltó ellentétben áll a miniszterelnök ur multjával, méltóságával, magasabbrendű hivatásával és európai hírnevével. Egy Jorga tanítóinak nem szabad éhezniük, lerongyolódniuk, koldusorsra süllyedniük, ha a világ dölne is össze s ha mindjárt — hogy a legrosszabbat mondjuk — valamennyi miniszternek, államtitkárnak, főigazgatónak, vezetőtitkárnak, nagykövetnek és kiskövetnek kellene hónapokig vagy akár évekig is várniuk a havi járandóságukra.

A tanítók éheztetése ugyanakkor, amikor a külföld pontosan kapja az esedékes kamatokat és törlesztéseket, s a kormány ezt különleges hóstett és érdem gyanánt könyveli el.

Valóságilag kulturbotrány, sőt több, kulturszűgyen. Ebbe tartozik az a rideg elbánás is, amiben ép a jelen kormány részéről, melynek vállalkozásához és hivatásához hiven, a műveltség és emberiség jegyében kellene munkálnia, a kisebbségi iskolák és tanítók részesülnek. Ezekről sem lett volna szabad megvonni — a bekeszerződés által diktált köteleességet nem tekintve is — az állam támogató készségét; ezek is a kultúra és az erkölcs, a konszolidáció és a fejlődés ki próbált erősségei; s a mindennapi kenyérre ép úgy szükségük van, mint az állami tanítóknak.

A latin mondás szerint a nyomorultnak vigasztalás, ha társai vannak bajban. A mi tanítóink mégsem vigaszt, hanem részvétet éreznek. Részvétet a nyomorgó és sztrájkra kényszerített román tanítók iránt, akiknek pálya- és embertársai, s akiknek jobb sorsából — ez a hitük — az ő küzdelmes sorsukra is hamarabb derül fény.

Az országnak nem sztrájkoló, hanem lelkes, meglegedett, művelt és civilizált tanítókra van szüksége.

Halász Gyula

Orosz-japán-kinai-konfliktus az északmandzsuri vasút körül

Charbin, április 16.

A Távol Keleten újra elmérgesedik a helyzet s minden jel arra vall, hogy a közeli napokban újabb fegyveres felvonulások, esetleg véres harcok kezdődnek. Az újabb konfliktusra ezúttal a függetlenített japán fennhatóság alatt a mandzsuri közvétségkormány szolgáltatót okot. Meglepetésszerűen elhatározta, hogy

magának követeli és birtokba is veszi a keletkinai vasutvonalat, amely ugy gazdasági, mint katonai szempontból rendkívüli fontossággal bír és amely miatt Kinának Oroszországgal már annyi konfliktusa volt.

A keletkinai vasutvonal jelenleg orosz és japán felügyelet alatt áll. Amikor a

mandzsuri kormány tervéről ez a két állam értesült, mindkettő ellenhúzásokat tettek. Japán, amely megteremtette a mandzsuri közvétségkormányt, hirtelen katonai csapatokat indított utnak, Oroszország pedig a vonalon levő összes teherszármazékot Szibériába rendelte vissza, amivel szinte teljesen megbénította a keletkinai vasút forgalmát.

Ezek az intézkedések a mandzsuri kormányt — jelek szerint — nem birták jobb belátásra. Pu-ji kormányzó a mandzsuri csapatok egy részét a vasutvonal körül vonatta össze s ezzel egyidejűleg

az egyik japán katonai vonat ellen ismeretlen tettesek dinamitmerényletet követtek el, amelynek 14 halálos és

45 súlyosan sebesült áldozata van.

Charbintól 11 kilométerre Siugua állomás közelében egy másik dinamitos merényletet akartak elkövetni, a készülő tervet azonban idejében leleplezték s így a japán csapatokat szállító vonat elkerülte a katasztrófát.

A japáni kormánynak sikerült kiderítenie, hogy a vasút ellen elkövetett merényletek ügyében maga vezessen be katonai vizsgálatot. Egyelőre azonban kérdéses az, hogy a vizsgálatokat sikerül-e lefolytatni, miután a mandzsuri katonai csapatok mindenütt lázadást szítanak a japánok ellen s ma holnap az lesz a helyzet, hogy Japánnak ki kell vonulnia arról a területéről, amelyből ő csírált független közvétségkormányt.

Nem veszítünk vele, ha megszüntetik a jelenlegi kisebbségi államtitkárságot,

— mondta Sándor József

A parlamenti munka zavarosában törvénytelen törvényt akarnak halásznai a kijárók
Pilsudski marsall hosszasan tanácskozik Bukarestben

Bukarest, április 16.

Pénteken furcsa törvényjavaslat érkezett át a kamarától a szenátushoz. A kérdéses javaslatot a kamara már megszavazta, valószínűleg úgy, hogy a szavazó képviselők nagyrésze nem is tudta, miről van szó. A szenátusban azonban Buzila szenátor figyelmét nem kerülte el a dolog s így pattant ki az, hogy a javaslat szerint a magánnyugdíjasok szövetsége által létesített gyárak, ipari, vagy kereskedelmi üzemek teljesen vámmentesen hozhatnák be az országba mindenféle árut és vámmentesen is szállíthatnák ki, a szállítási tarifának pedig csak a felét fizetik a romániai vonatokon és hajókon.

Buzila szenátor nyomban a kamarához szaladt s kijelentette, hogy ezt a törvényt csak véletlenül szavazhatták meg, hiszen ez ellentmond az összes érvényben levő törvényeknek és vámszabályoknak.

És most következik a dolog legjellemzőbb része. Kiderült, hogy a kérdéses javaslatról sem a kamara irodái, sem az iktatóhivatal nem tud semmit, miből arra lehet következtetni, hogy

a javaslatot valaki becsempészte a kamara elé kerülő javaslatok közé, a többségi képviselők pedig gép módjára ezt is megszavazták a többi után.

A bevezetett vizsgálat során megállapítást nyert az is, hogy Vasilescu-Carpen kereskedelmi miniszternek sem volt semmi tudomása a dologról.

A szenátus szombati ülésén egyébként a nemzetvédelmi miniszterium szervezettől szóló törvényjavaslat vitáját folytatták. Bangea liberális szenátor felszólalásában azt indítványozta, hogy szünnék meg több államtitkárságot és az így megtakarított pénzből szervezzék át a nemzetvédelmi miniszterium költségvetését. Bangea indítványában arról is beszélt, hogy a kisebbségi államtitkárságot is szüntessék meg.

Sándor József magyarpárti szenátor ezzel az indítvánnyal kapcsolatban kifejtette, hogy

az erdélyi magyar kisebbség olyan kisebbségi miniszteriumot akar, amely dolgozik és megvédelmezi a kisebbség érdekeit.

Eddig azonban azt kellett tapasztalnunk, hogy a kisebbségi államtitkárságok éppen ellenkezőleg, a kisebbségek ellen fejtenek ki működést. Erre való tekintettel a kisebbségek számára semmiféle hátrányt nem jelent, ha a jelenlegi kisebbségi államtitkárságot megszüntetik.

A szenátorok között Sándor József felszólalása nagy hatást keltett. Sándor József a szenátus ülése után a hírlapíróknak nyilatkozatot adott s kijelentette, hogy a Jorga-kormány kisebbségi államtitkársága csak a külföld felé szolgált és azt akarta jelképezni, hogy a romániai nemzeti kisebbségek érdekeit a kormány a maga részéről is szívén viseli.

AVERESCUK BANKETIEZNEK — GOGA AUDIENCIA RA MEGY.

Vasárnap, április 17-én lesz 12-ik évfordulója annak, hogy Averescu tábornok elnöksége alatt megalakult a néppárt. Ezt az évfordulót Averescu tábornok és gárdája szombaton este népes bankettel ünnepli meg a Palermo-étterem-

ben. Vasárnap délelőtti pedig a párt nagygyűlést tart.

Ezzel szemben Goga Oktávián a legfrissebb bukaresti telefonjelentések szerint hétfőn ismét kihallgatáson jelenik meg az uralkodó előtt.

STANGACIU TABORNOK LESZ CADERE UTÓDJA.

Bukarest, április 16.

Jólinformált politikai körök értesülése szerint a varsói követé kinevezett Cadere Victor államtitkár utódjaul a sziguranca élére belügyi vezetőtitkárnak Stangaciu tábornokot nevezik ki.

PILSUDSZKI MARSALL MEG HÁROM NAPIG MARAD BUKARESTBEN

Az egyiptomi üdüléséről visszatérő Pilsudski marsall. Lengyelország hadügyminisztere, még három napig marad a román fővárosban, hogy tárgyalásait befejezze. Pénteken a marsall Jorga miniszterelnökkel, Ghica külügyminiszterrel és Cadere belügyi államtitkárral, Románia leendő varsói követével folytatott beható eszmecsere, a két ország között fennálló politikai kérdésekről.

Szakértők kezébe kerül a dunai államok sorsa

Luganoban új konferencia ül össze a jövő hét végén

Genf, április 16.

A népszövetségi tanács pénteki tárgyalásai során döntő fordulat állott be a dunai államok kérdésében. A nagyhatalmak, továbbá az érdekelte dunai államok kiküldöttjei abban állapodtak meg, hogy

április 22-re Luganoba összehívják az eredménytelenül végződött konferencián szereplő hatalmak, továbbá a Népszövetség pénzügyi szakértőinek értekezletét.

A megállapodás szerint ezt az értekezletet azért hívták össze csak április 22-re, mert minden remény megvan arra, hogy időközben a Genfben tartózkodó államférfiak már megteremtik a dunai államok sorsára annyira fontos meggyőzés

lások Genfben azonnal megkezdődnek s csak éppen arra várnak, hogy Stimson amerikai külügyminiszter, Brüning német kancellár és Sir Simon angol külügyminiszter megérkezzenek Genfba.

A nagyhatalmak és a Népszövetség pénzügyi szakértőinek értekezletén

újbol megvizsgálják a dunai államok gazdasági és pénzügyi helyzetét és a segítség módjait,

mert Genfben az a nézet alakult ki, hogy az európai politika mai állásában a Tardieu-tervet nem lehet megvalósítani s így a dunai államoknak sem lehet közös nemzetközi kölcsönt nyújtani, amire pedig azoknak mulhatatlanul szükségük van.

Ló a határban

*

A hugom Somogyban lakik. Nemrégiben fent járt a fővárosban, hogy megnézze az állatvásárt. Akkor hallottam tőle ezt a történetet.

Egy apró somogyi faluban lakik Keszeg Mihály magyar polgár. Keszeg Mihály gazdálkodó ember, szerény kis földdel bajlódik. Valami ügyes-bajos dolgában át kellett baktatnia a szomszéd faluba. Hát ahogy ott bandukol a dűlőuton, megpillant egy kósza lovat. Közel-távol semmi ember, néptelen az egész határ, csak a ló látható ottan. Miféle ló lehet ez? — gondolta magában Keszeg Mihály. Így faluhelyen minden lovat ismer az ember. Városi polgár számára alig van különbség száz pejlo között, de aki falusi, az úgy megismeri minden lónak külön természetét, arcát, járását, akár az emberéét. Eszembe jut annak a gazdembernek az esete, akit, mikor Pesten járt, országgyűlési képviselője elcipelte lárlatra a Múcsarnokba. Ott egy állatképet látott a gazda, amely négy kóst ábrázol a jászol mellett. Nézte, nézte a képen ábrázolt kosokat a mi magyarunk és megcsóválta a fejét.

— Mi nem tetszik a képen, gazduram?

— Az nem tetszik, nagyságos uram, hogy nem négy kos ez, hanem egy kos. Ugyanaz a kos ez mind a négy.

A képviselőt meglepte a dolog s mikor találkozott a kép festőjével, megemlítette neki. Elámult a festő is és elmondotta, hogy a négy kóst valóban ugyanazon egy modell-kosról festette különböző pozokban.

De nem a kosokról beszélünk, hanem a lóról. Keszeg Mihály, ahogy közeledett, mingyárt látta, hogy idegen a ló. És nem volt ember a közelben, akihez tartozhatott volna. Csak ott kószt a földiken céltalanul, meg-megállt, megszaglásztta a talajt, megint megindult.

Keszeg Mihály letért a dűlőutról, befordult a Gulyás Gábor földjére, mert éppen ott mendegélt akkor a ló. Utolérte a lovat, megállította. Szemügyre vette. Girhes, negyedfüvesnek látszó pejkanca volt, valami jó módja eddigéle nemigen lehetett. Nem volt azon még kötőfék sem. Csak a nyakában lógott egy keshedt tarisznya, hitvány vászonból való, rongyos tarisznya, az is üres.

De vajjon üres-e?

— Hó te hól — szólt rá a lóra Keszeg Mihály és benyúlt a tarisznyába.

Hát uramfia, valamit iparirost tapint az ujjam. Kiveszi, széthajogatja. Iromba betükkel írott levél. Iskolai írkából kitépett lapra rötta valami betűvetéshez nemigen szokott kéz. Olvassa Keszeg Mihály a következőket:

„Adjon Isten egészséget minden jó embernek, az én nevem Csillag, négyéves kanca vagyok, jóban-rosszban együtt dolgoztam a gazdammal, akinek hűséges társa voltam. Ő is jól bánt velem, tisztességesen ennem adott. De most már oda fordult a dolog, hogy még öneki magának sincsen mit ennie, nemhogy nekem adhatna. A vásárra hiába visz, nincs nekem árom a mai világban. Már csak az a volna hátra, hogy lebunkózzon, legalább bőrömnök, csontomnak hasznát vehetné, de azt nem teszi meg velem, inkább szelnek ereszt, hogy valaki gondjába fogadjon. Kérem azt a jó embert, aki megtalál, hogy pegyen magához és bánjon jól velem, dolgoz, hűséges segítője leszek a munkájában. Adjon Isten jó egészséget.”

Keszeg Mihály megperegette a ló nyakát. Szemügyre vette bőrében. Jó lónak látszott, jócsontúnak, munkabírónak. Ha enni kap, majd kikupálódik.

— Jól van, Csillag, bekötlek az istállóba.

Azzal megfogta a tarisznya száját és kezdte vezetni a lovat. A ló ment vele szépen, engedelmesen. Kimentek a dűlőutra. Most már ketten bandukoltak a szomszéd falu felé.

Harsányi Zsolt.

Négy évi fegyházra ítélték a ceglédi kalapácsos gyilkost

A kecskeméti törvényszék megállapítása szerint Fischl Frigyes előre megfontolt szándékkal kalapálta főbe Steinherzet

Kecskemét, április 16.

A kecskeméti törvényszék tegnap, pénteken délelőtt kezdte meg újból a tárgyalást Fischl Frigyesnek, a ceglédi kalapácsos gyilkosnak a bűnyűgyében. A tárgyalást délután 4 órakor folytatták.

Védője azt igyekezett kimutatni, hogy Steinherz Rudolfnak csak az erőszakos halál jelenthetett kivezető utat szorult anyagi helyzetéből.

Az ügyész reflektált a védőbeszédre s azt hangoztatta, hogy a vád megcáfolása nem sikerült s

Fischl Frigyes előre megfontolt szándékkal ölte meg Steinherzet.

Fischl nem élt az utolsó szó jogával, mire a bíróság elrendelte a bűnfelek kiosztását. A kalapácsos gyilkos a bűnfelek közül csak a kabátokat, valamint a „jó

modor — jó társaság” című könyvet váltalta, míg a bűnfeleként lefoglalt kalapácsokat visszatartotta.

A bíróság ezután tanácskozára vonult vissza és egyórás vita után hirdette ki az ítéletet, amely szerint Fischl Frigyes a bűntörvény 279-ik szakasza alapján, az enyhítő körülmények figyelembevételével

4 évi fegyházra és nyolcévi hivatalvesztésre ítélté

s egyben elmarasztalta a bűnyűgyi költségekben is. A bíróság Fischl bűntetéséből 11 és fél hónapot kitöltöttnek vett a vizsgálati fogsággal. A Steinherz-család kártérítési igényeivel a bíróság polgári perre utasította.

Az ítélet ellen Fischl, az ügyész és a Steinherz-család ügyvédje is felebbezett.

Véres tüntetés Athénban

Az elkeseredett munkanélküliek megütköztek a rendőrséggel
Görögországban már a pénzügyi köröket is pánik fogta el

Athén, április 16.

Görögország fővárosában pénteken délután véres munkanélküli tüntetés zajlott le.

Athénben az utóbbi időben rendkívül felszaporodott a munkanélküliek száma. Az egyre súlyosbodó gazdasági válság miatt az ország egész területén igen nagy izgalom vett erőt, aminek legszembetűnőbb jelei természetesen a fővárosban mutatkoztak. A kormány a Népszövetségtől várt pénzügyi segítséget a Népszövetség pénzügyi bizottsága azonban legutóbb a tanács elé terjesztett javaslatával a segítséget egyelőre megtagadta. Ez a hír az összeomlás szélére sodorta az országot.

A pánik a pénzügyi körökben is kitört, aminek következménye az lett, hogy az

angol font eddig nem tapasztalt 600 drachmáshoz emelkedett.

Ebben a hangulatban tartottak nagygyűlést a munkanélküliek az Alhambra-színházban. Amint előre látható volt, a gyűlés hangulata az elkeseredés tetőfokára emelkedett. A munkanélküliek kitódultak az utcára és hatalmas tüntetést kezdtek. A kormány erős rendőrségi kényszerítéssel vezényelt ki,

a tüntetők azonban nem hátráltak meg, hanem megtámadták a rendőrséget.

Félőráig tartó elkeseredett tusa kezdődött, amelynek során

a tüntetők közül ötvenen, a rendőrség emberei közül harman súlyos, számosan könnyebb sérüléseket szenvedtek.

Az izgalom egész Görögország területén percről-percre nő.

Reggel: bejegyzik a céget
Délben: már kényszeregyezséget kér
Délután: elárverezik

Iskolapéláda a hitelezők kijátszására

A kolozsvári Interieur butorizet különös históriája

Kolozsvár, április 16.

Kolozsvári üzleti körökben nem bírnak napirendre térni egy olyan eset fölött, amely ritkítja párját a mai krízis nyomása alatt elkövetett összes csalafintaságok tengerében. A hitelezők kijátszására kidolgozott stratagémák vigjátékába illő iskolapéládát állította fel szédületes rekordjával az Interieur lakásberendezési cég, amely Kolozsvár egyik legszebb üzletének számított.

A cég, amely régebben a Transsylvania butorgyár lerakata volt, majd függetlenítette magát, az Unió-utcában tartott üzlethelyiséget. A legmodernebb lakásberendezési kiállítás csábította a kirakatok elé a közönség tömegeit, amely csak a külföldi képes magazinokból ismeri mindazt a szépet és kényelmet, amit az Interieur kínált. Hosszu ideig a cég Breier Albertné nevént ment, de az üzletet tulajdonképpen régi alkalmazottja, Kirschner Jenő vezette, aki a nagyváradi Kovács Testvérek érdekltségébe tartozó „Hellas”-szövetérszletüzlet kolozsvári fiókjának volt régebben a vezetője.

De kinek van ma pénze luksurióz butorokra és egyéb lakásberendezési tárgyakra? A krízis és a takarón túl nyújtózó életmód hamarosan komoly zavarokat okozott a cégnek, amely meglehetősen nagy hitelekkel dolgozott, különösen külföldi házaknál. Az egyik legjobban érdekelt külföldi hitelező a chemnitzzi Chosel et Co cég volt, amely valahonnan megsejtette, hogy a pénzt vesztély fenyegeti

és valami két héttel ezelőtt leküldötte az egyik cégtulajdonost, hogy rendezze a dolgot az Interieurrel, illetve hajtsa be a 900 ezer lej körüli követelésnek egy részét.

A külföldi megbízott előbb informáltatta magát Kolozsváron az Interieur tulajdonosainak vagyoni helyzetéről, valamint az üzletmenetről, de aligha kapott megnyugtató közléseket, mert többnap hitegetés után a Chosel-cég embere nagyon erőlyesen kezdett fellépni és kijelentette, hogy

elárvereztetni az üzletet, ha nem fizetnek neki.

Meg is tette a szükséges formaságokat és lefoglaltatta a teljes árúkeszletet, amely mindössze 300 ezer lejre volt tehető. Breierék természetesen minden követ megmozgattak, hogy kiszabaduljanak szorongatott helyzetükből és eddig ismeretlen körülmények között

komoly kellemetlenségeket okoztak a chemnitzzi kereskedőnek az utlevele körül.

Hir szerint ezzel akartak pressziót gyakorolni a Chosel-ház kiküldöttjére, hogy szabadítsa fel az üzletet a zár alól.

A német kereskedőt azonban ez a bal-

káni fogás még bizalmatlanabbá tette és ügyvédje útján árverést tűzött ki április 12-ére az Interieur ellen.

Ez a fordulat már komoly aggodalmat keltett a tulajdonosoknál. Ki kellett találni valamilyen utat-módot, hogy kiszabaduljanak a szorongatott helyzetből. És így történt, hogy

április 12-én reggel Kirschner Jenő iparendélyt váltott az Interieur cég elnevezés alatt induló új butorizetre.

A kereskedelmi kamara céghivatala azonnal be is jegyezte az új céget, miután az összes iratokat rendben találta. Amikor a Chosel-cég embere erről tudomást szerzett és tiltakozott ellene, már késő volt.

Még csak ezután jött azonban a nagyobbik meglepetés. Ugyancsak április 12-én délelőtt Kirschner Jenő az új cég bejegyzéssel a kezében elment a kereskedelmi bírósághoz és

benyújtotta a kényszeregyezségi kérelmet.

De ezzel most már ő később el, mert a németországi hitelező tudomást szerzett arról a lépésről és megszerzte a már kitűzött árverés jóváhagyását, amelynek alapján

ugyanazon délután elárvereztette az egész üzletet.

A kilencszáz ezer lejes követelésből az árverésen mindössze ötvenezer lej folyt be és a reggel átalakult, délelőtt már kényszeregyezségbe ment üzlet ostére már meg is szűnt létezni.

A nem mindennapi ügynek, amely korántsem fogja az erdélyi kereskedelem hitelet őregbiteni a külföld előtt, aligha nem bűnvádi folytatása is lesz.

Villanysztrájk fenyeget Nagyszebenben is

Nagyszeben, április 16

A nagyszebeni kereskedők, korcsmárosok és vendéglősök küldöttségileg keresték fel a városi villanyüzem igazgatóját, Dächler Zsigmondot, s kérték, hogy az áramdíjakat sürgősen szállítsák le, mert a városi polgárság nem bírja az eddigi megterhelést. A küldöttség kifejtette, hogy

a villanyáram kilowattja Bukarestben magánosoknak 8 lej, üzemeknek és kereskedéseknek 6.50 lej,

tűrhetetlen tehát az az állapot, hogy a nagyszerű nyereséggel dolgozó szebeni villamosüzem 12 lejt szedjen kilowattónként. A polgárság 30 százalékos díjcsökkenést követel, különben a kereskedők, iparosok, korcsmárosok és ipari üzemek kimondják a villanysztrájkot. Az igazgató azt válaszolta, hogy akinek drága a villany, használjon gyertyát és petróleumot. E felelet után valószínű, hogy a legelkeseredettebb harc fejlődik ki a szebeni polgárok és a városi villamosüzem között.

— A nagyváradi tábla tárgyalja a kolozsvári villanypanama ügyét. Tudósítónk jelenti: A kolozsvári villanypanama ügyében hozott kolozsvári táblai ítéletet a Semmitőszék megsemmisítette s az ügy íméletét letárgyalására a nagyváradi táblát jelölte ki. A tárgyalást, amely iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, május 4-re tűzték ki.

— Nagyváradot is előkészítik a gázháboru eshetőségére. Tudósítónk jelenti: A napokban a hadügyminisztériumtól több vagyon gázvédelmi felszerelés érkezett Nagyváradra. Ugyanakkor a katonai hatóságok utasítást kaptak, hogy a város polgárságát oktassák ki, miképpen kell sikeresen védekezni az esetleges gázáadás esetén. A nagyváradi hatóságok értekezletet tartanak, hogy milyen formában rendezzék meg a polgárságot oktató előadásokat, illetve tanfolyamokat.

NEDOMA

kiállítja az utolsó selgyszövet, guapjuszövet, mosószövet, övujdonságokat. Tekintse meg naponta kirakatainkat: Brássó, Kapu-utca.

STANESCU és SPLENDID

szállodák Bukarestben

A krízisre való tekintettel március 23-ától kezdve a

szobák árai 20%-al csökkentve

az eddigi tarifális árral szemben, úgy, hogya legolcsóbb szállodák lettek, tekintetbe véve azt, hogy a központban vannak és a legmodernebb kényelemmel berendezve.

Szinajában leégett a király egyik kastélya

Nagyértékű műkincs pusztult el a rövidzárlattól kigyullt Foisor-palotában

Szinaja, április hó 16.

Szombaton reggel Szinajában hatalmas tűzkatasztrófa történt. Reggel 6 óra körül

kigyulladt Károly király egyik nyaralója, a Foisor-kastély.

A lángok ijesztő gyorsasággal harapóztak el az épületben, amelyet még a háboru előtt építettek és rendeztek be. Az elemek pusztító munkáját igen nagy mértékben megkönnyítette az a körülmény, hogy a kastély váza teljesen fából készült.

A tüztőltség mindent megtett a gyönyörű kastély megmentésére, a fáradozás hiábavalónak bizonyult.

Mindössze a földszinten levő lakosztá-

lyok berendezését sikerült biztonságba helyezni.

A Foisor-kastélyban pusztító tüzről azonnal értesítették az uralkodót, aki kíséretével együtt még a reggeli órákban kiutazott Szinajába.

Ujabb jelentések szerint

a Foisor-kastély tűzkatasztrófáját rövidzárlat okozta.

A fából készült kastélyban a lángok olyan viharos gyorsasággal terjedtek tovább, hogy a nagyértékű műkincsekből és felhalmozott értékekből úgyszólván semmit sem sikerült kimenteni. A Foisor kastély tehát, amely néhai Ferdinánd királynak is kedvenc vadász-kastélya volt, teljesen elhamvadt a megfékezhetetlen lángokban.

Kettős bűnügyi dráma Bécsben

Egy munkás álmában megfojtotta vadházastársát és felszabdalva a csatornába dobta

Bécs, április hó 16.

Néhány héttel ezelőtt beszámoltunk arról, hogy a bécsi csatorna tisztító munkások

a főkanális tisztogatása alkalmával 26 részre feldarabolt női holttestet találtak.

Az osztrák főváros rendőrsége óriási apparátussal fogott a rejtélyes lelet titkának megoldásához és mára már sikerült is minden részletében tisztázni egy borzalmas bűntény minden részletét.

A rendőrségi nyomozás megállapította, hogy az áldozat Walter Mária mosónő, aki Gruber Ferenc gyári segédmunkással élt együtt. Grubert a rendőrség letartóztatta és vallatásra fogta. A keresztkérdések tüzeben megtörve, bevallotta, hogy Walter Máriával és annak nővérével, Magerl Annával lakott együtt. Egy éjszaka

álmában megfojtotta vadházastársát s

amikor reggel felébredt, borzadva vette észre, hogy gyilkosságot követett el.

A holttestet mindenáron el akarta tüntetni s eredetileg az volt a szándéka, hogy elégeti, de később meggondolta magát és a feldarabolt hullát a csatornába dobta, abban a reményben, hogy sohasem kerül napvilágra.

A bécsi rendőrség Magerl Annát is letartóztatta, de az asszony állhatatosan tagadta bűnrészességét. Elbocsátották a rendőrségről, a szerencsétlen asszony azonban nem sokáig örült a szabadságnak. Alighogy hazaért a lakására,

kinyitotta a gázcsapot és megmérgezte magát.

Mire a szomszédjai észrevették a kiáradó gázszagot, Magerl Anna halott volt. Búcsulevelében azt írta, hogy ártatlanul hurcolták meg a rendőrségen és a nagy szegényt nem tudja elviselni.

A fizetés elmaradása miatt

Kifogyott a tanítók türelme

A regáti Roman-ban bezárták az iskolákat és sztrájkba léptek

Bukarest, április 16.

A közoktatásiügyi miniszterhez érkezett hivatalos jelentés szerint a Regátban kiltört az első tanító-sztrájk.

Roman város tanítói csütörtökön reggel a rendes időben megjelentek az iskolákban, a tanítást azonban nem kezdték meg, hanem közölték a gyermekekkel,

hogy az iskolákat egyelőre bezárják s amíg újabb értesítést nem kapnak, addig ne is jelentkezzenek a tanításra.

A gyermekek hazamentek, a tanítók pedig a Tanítók Otthonába mentek, ahol csakhamar összegyűlt a város egész tanítói kara. A megkezdődött gyűlés rendkívül izgatott és elkeseredett hangulatban zajlott le. A tanítók rámutattak arra, hogy szeptember óta nem kapják a fizetésüket s minden kérdés, közbenjárás és rimánkodás hiábavalónak bizonyult. Türelmüknek végeszakadt.

Kimondják a sztrájkot és addig nem kezdik meg a tanításokat, amíg hátralekös követeléseiket meg nem kapják.

A határozat egyhangú megszavazása után a gyűlés táviratozott a királynak, a pénzügyminiszternek és a miniszterelnöknek. A táviratokban közölték a hozott határozatot s rámutattak arra, hogy végső nyomoruk és jogos elkeseredésük miatt szánták el magukat erre a végső lépésre.

Forum Mozyó Brassó

Tel. 145 Ma, április 16-án Tel. 145

Az aranyhaju Erika

a 100%-os egyetlen német vidám filmoperett

Cya Mara-val.

Verabes Ernő, Ralph Artur Roberts, Walter Jansen, Grell Theimer, Rendező: Fr. Zelnik.

A zenekart Dajos Béla vezényli. Mon. Ero-Film Brassó.

Legújabb heti hirdató.

Marosvásárhely, április 16.

Pénteken délután több, mint száz állami tanító sereglett össze Marosvásárhelyen a megye községeiből. Gyűlést tartottak, amelyen Constantin János elnökölt. Elkeseredett hangulat uralkodott a gyűlésen. A szónokok valamennyien azt hangoztatták, hogy

elérkeztek a türelem végső fokához s amit már annyiszor hangoztattak, most valóban kimondják a sztrájkot.

Ilyen értelemben szabályos indítványt is terjesztettek a gyűlés elé, a higgadtabbak azonban további türelmet, meggondolást és nyugalmat ajánlottak, s így az indítvány nem került szavazásra.

A gyűlésen jelen volt a megye prefektusa, Raileanu is, aki maga is megdöbbenve tapasztalta azt az elkeseredést, amely a tanítókat érthetően hatalmába kerítette. Megígérte a gyűlésnek, hogy a legteljesebb mértékben magáévá teszi a tanítók ügyét s haladéktalanul közbenjár Bukarestben, hogy az elmaradt fizetéseket sürgősen utalják ki.

A prefektusi ígéret ellenére a gyűlés meglepően energikus határozati javaslatot fogadott el. Követeli az elmaradt fizetések rögtöni kiutalását, azzal a kikötéssel, hogy

a köztisztviselők elmaradt járandóságaira csak akkor kerüljön sor, amikor a leggyengébben fizetett tantestületnek már semmivel sem tartozik.

Egyben követelik a marosmegyei tanítókat, hogy fiaik tandíjait az összes állami iskolákban és egyetemeken engedjék el, különben a fizetés-kiutalások állandó késedelmeskedése miatt kénytelenek lennének gyermekeik tanulmányait félbeszakítani.

A megszavazott határozati javaslat után a gyűlés háromtagú bizottságot választott, amelynek kötelességévé tette, hogy azonnal utazzék Bukarestbe, közölje a határozatot az illetékesekkel és mindent kövessen el a borzasztó nyomorba került állami tanítók helyzetének a javítása érdekében.

Spanyolnáthánál

hüléses megbetegedéseknél influenza és rheumatikus fáj-dalmaknál a TOGAL tabletták gyorsan és biztosan hatnak Idejében alkalmazva, azonnal megszűnnek a betegségek tünetei! Teljesen ártalmatlan. Több mint 6000 orvosi vélemény Ragaszkodjék a Tegalhoz Minden gyógyszerboltban. Lei 52.

Togal

A délamerikai vulkánok ujult erővel okádják a lávát, hamut és a mérges gázokat

Egyre borzalmasabb a katasztrófa Argentina és Csile határán

Buenos Ayres, április 16.

Az egész világsajtó beszámolt arról a borzalmas vulkán-katasztrófáról, amelyet a dél-amerikai Andes-hegységben a *Linguirica* és a *Descabezado* tűzhányók váratlan kitörése okozott.

A két vulkán kitörése Mendoza tartomány-

heves földrengéseket jósolnak, azonban még abban az esetben is, ha ezek a jóslások nem válnak be, éppen elegendő szenvedett Argentina és Csile lakossága a borzalmas erejű vulkán-katasztrófától.

A vulkán-katasztrófa gócpontja az argentinai-csilei határ közelében van s felvételünk

ban okozott igen súlyos károkat, ahol

Mendoza, San Rafael és Malargue városokat a tüzes láva már elérte.

A vulkánok olyan hatalmas mennyiségben lövelltek ki kén tartalmú mérges gázokat és lávahamut, hogy a hamu az 1000 kilométernyire levő Buenos Ayres utcáit is elborította, a mérges gázok miatt viszont az emberek hihetetlen tömege kapott súlyos szemgyulladást. A kitörés színhelyéhez közelebb eső helyekről az egész lakosságnak el kellett menekülnie, mert a levegőt a gázok és lávahamu annyira telítette, hogy nem lehet lélegzetet venni.

Az összes délamerikai obszervatóriumok

az Andes-hegységnek éppen azt a szakaszát ábrázolja, ahol a hamu és lávaeső a legrémesebb pusztításokat okozta.

Ujabb jelentések szerint

a két délamerikai tűzhányó pénteken újból kitört és még nagyobb mennyiségű lávát, hamut és mérges gázt dobott ki a föld izzó mélyéből.

Itt említjük meg, hogy Jáva mellett a Merapi tűzhányó is működni kezdett s olyan hatalmas láva- és hamutömeget dobált ki, hogy

több községet elpusztított és eltemette a vasútvonalat és az utakat is.

A lakosság itt is fejvesztetten menekül.

Már pusztítja Szegedet az esővel szövetkezett árvíz

Husz ház összeomlott

A Tisza felső folyásán csökkenőben van az áradás

Szeged, április 16.

Szeged árvízveszedelme nem enyhül, hanem inkább nő. A körgátak ugyan szilárdan kitartanak, az áradás miatt azoneban mindenütt erősen megszorodott a talajvíz, a legutóbbi erős esőzés következtében lehullott hatalmas víztömeg pedig nem tudott lefolyást találni magának. Tekintettel arra, hogy a talajvíznek és az esővíznek a Tisza felé utat nyitni nem lehet,

az aszfaltozott városközpérről a külvárosok felé áramlott ez a víztömeg és elöntötte a házakat. Eddig husz ház omlott össze, rengeteget pedig ki kellett üríteni.

Biztató jel, hogy a Maros újból jelentékenyen apadt.

Szolnoki jelentés szerint Tiszafürednél a vízállás 888 centiméterre apadt le. Az áradás kulminációja pénteken volt. A hatóságok már megnyugodtak, hogy az áradás tartós lesz, az újabb erős esőzés azonban ismét jelentékeny emelkedést hozott.

Szolnok minden erejét megfeszítve készül a katasztrófa elhárítására. A város vezetősége az összes található kocsikat földhordásra rendelte be.

Békéscsabán a város vezetősége a folyammérnökségi szakértők bevonásával hosszas tanácskozást tartott arról, miképpen lehetne a Körösök kiöntött vizét idejében levezetni. Az áradás ugyan megszűnt, a folyók visszatértek medrükhöz, a kiömlött víz nagyrésze azonban a szántóföldeken maradt, s a jelen pillanat-

ban, hozzávetőleges számítás szerint

30 millió köbméter víz terül el a legelőkön és a művelhető területeken.

Ennek a rettentő víztömegnek a levezetése csupán akkor ígér sikert, ha a folyók nyári vízállásukat nyerik vissza. Az összes zsilipek megnyitásával és állandó szivattyúzásával naponta félmillió köbméter vizet vezethetnek le, a szakértők számítása szerint.

Úde szép arcáról az öröm sugárzik, hogy „MIROL” Liliom crémét használ azonnal meglátszik.

„MIROL” LILION-CRÉM

nappali és éjszakai használatra téglényként 40 Lei, Poudre 25 Lei, Szappan 15 Lei. 95 Lei beküldése ellenében mindhármait franco küldi

ÖRS REZSŐ gyógyszerész, Pankota Jud Arad.

A „kisebbségi veszedelem” miatt sztrájkolnak a tanárjelöltek

Városházi csendélet a villamosmű elnöki széke körül
A „lelki közeledés” egy egeresi parasztfiu érzésvilágában

Kolozsvár, április 16.

A kolozsvári városházán megint előtért a villanyügy, ezt a tengeri kigyót. Végre a hivatalos élet is tudomást szerzett arról, hogy a panamista kommercializálás a városnak és a lakosságnak még a legelemibb érdekeit sem vette figyelembe. És most engedményeket akarnak kiverekedni a belgáktól. Hogy fog-e sikerülni? Az attól függ. Attól a javaslatától, amelyet maga dr. Bornemisa Sebestyén, interimár bizottsági elnök terjesztett elő — egész komolyan.

A polgármester javaslatát azonban egy érdekes elvi enunciació előzte meg.

A város mai vezetői leszögezték, hogy a villamosműhöz a lakosság képviseletében kinevezett igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok csak zsiros színekurák boldog tulajdonosai.

Különbözik nem is hallatlan dolog az, hogy ma is a nemzeti parasztpárt idején kinevezett tagok ülnek ezekben a nem megvetendő stánumokban? Akkor mi értelme van a rezsimváltásnak? Erre született meg az a zseniális ötlet, hogy

a városi delegátusok személye annyiszor változzék a villamosműnél, ahány-szor a kommunitás összetétele megváltozik.

Osztózzunk. Valaki a városatyák közül mégis azon a véleményen volt, hogy ne pártállás szerint nevezzék ki az embereket, hanem szakértelem legyen az irányadó. Bartha Ignác dr. magyarpárti tanácsos megjegyezte:

— Igen, nevezzenek ki ide is valami professzort, lehetőleg teológiai professzort szakértőnek, mint a vízműnél.

Bornemisa primár figyelmezteti a tanács tagjait, hogy ezt a kérdést nem a pillanatnyi helyzet szerint kell megítélni, mert a concesszió ötven évre szól. Mit lehessen tudni, hátha husz év múlva szocialista vezetőség lesz a városházán, nem lesz jó, ha majd a szocialisták befolyást gyakorolhatnak a villamosmű vezetésére? Kertész Jenő dr. szabadszájúan közbeveti:

— Szocialisták? Talán bolszevisták?! Ugy látszik, a primár ur igen lassan akar haladni.

Ezután jött a nagyágyu. Bornemisa dr. szerényen azt a javaslatot terjesztte elő, hogy a belgáktól

ki kell harcolni, hogy a villamosmű igazgatóságának mindenkori elnöke a primár legyen.

Most például ő a primár. Mivel alkalmasságuk ennek a tisztségnek a betöltésére dr. Hatlegan Gyula orvosprofesszor és volt erdélyi miniszter, aki millió körüli tiszteletdíjat kap ezért? Igenis, legyen a primár az igazgatóság elnöke, mert így jobban biztosítva lehetnek a város érdekei. A két kisebbségi tanácsos tiltakozik. Ugy dr. Bartha, mint dr. Kertész kimutatják, hogy a részvénytársasági törvény értelmében mindig az igazgatóság tagjai választják az elnököket és ezt így nem lehet előírni. Kérlik, hogy ezt a kérdést, mint komolytalant, vegyék le a napirendről. Az eddig hangosan helyeslő bizottsági tagok összezavarodnak és Bornemisa primár hiába teszi fel szavazásra kétszer is a javaslatot. Erre dr. Kertész tréfás komolysággal megszólal a zavart csendben:

— Mi az? A mamelukok belezavarodtak a szavazásba?

Erre a nagyszerűen működő szavazógép visszanyerte lélekjelenlétét és határozattá emelte dr. Bornemisa javaslatát.

Ilyen kedélyesen folyik Kolozsvár legfontosabb problémájának elkésett vitája az öreg városházán.

Egynapos sztrájkot rendeztek a kolozsvári egyetem természettudományi fakultásának diákjai a magas tandíjak ellen. Miután ígéretet kaptak arra, hogy sérelmeiket orvosolni fogják, április 18-ikáig fegyverszünetet kötöttek.

Az egyetemi taxák csakugyan horribilisak, különösen ezen a fakultáson. Azt a különbözetet, amelyet az állami költségvetés lefaragott az egyetem budgetjéből, mégsem lehet egyedül a szegénysorsu

diákság nyakába varrni.

Egy-egy tantárgy összes díjai hét-nyolc és kilenc ezer lejre rugnak egy évben, összesen van kilenc tantárgy, el lehet képzelni, hogy ez mibe kerül.

Ebben a diákoknak tökéletesen igazuk van. De....

De. A diákok lényegében nem is magukért a magas tandíjakért tiltakoznak. Hanem a kisebbségek miatt. Azt mondják az egyetemi hatóságokhoz beterjesztett memorandumukban, hogy míg a román diákok túlnyomórészt falusi földművelésűk gyermekei, tehát szegények, addig a kisebbségi hallgatók mind jómódúak és könnyűszerrel tudják fizetni a nagy taxákat is.

Es ez is még csak a kisebbik baj. A nagyobbik az, hogy ennek a vagyoni különbségnek az lett az eredménye, hogy a román elem állandóan csökken

ezen a fakultáson. Tessék, itt a statisztika. Míg az 1929—1930 tanévben a román diákok százalékaránya 77.89, és a magyaroké (a többi kisebbség elhanyagolható, olyan kevés van belőlük) 13.60, addig a tavaly a román hallgatók 76.23, a magyarok 14.77 százalékot alkottak, az idei tanévben pedig a románok a százalékos viszonya 68.25-re esett, a magyaroké viszont 23.11-re emelkedett, vagyis

három év alatt a románok száma 9.64 százalékkal visszament a magyaroké azonban 9.51 százalékkal gyarapodott, mit még súlyosbít az a tény is, hogy a fakultás összhallgatóinak a száma ugyanakkor 589-ről 463-ra esett vissza.

Félre kell tehát verni a harangokat, mert a fakultást a katasztrófális elnemzetietlenedés veszedelme fenyegeti.

Azról megfellekedtek a természettudományi fakultás hallgatói, hogy Erdély lakosságának a magyarok és egyéb kisebbségek legalább — még román statisztika szerint is — 45 százalékát teszik ki. Ha egyéb szempontokról, amelyek a főiskolai hallgatóság számarányát a kisebbségek javára kell, hogy determinálják, ne is beszéljünk.

Egy román állami tisztviselő mesélte el az alábbi esetet. Most, amikor a komoly közeledés számos szimptomája mutatkozik a román

és magyar nép között, fokozottabban fel kell rá figyelni, mert kortünet, sőt kortünet.

Ime, a történet:

A napokban a kolozsvári állomáson észreveszek egy falusi fiút, aki már napok óta itt lézeng. Megszólítom. Kérdésemre elmondja, hogy munkanélküli. Megegyezünk abban, hogy eljön hozzám és felássa a kertemet. És is segített nekem. Munka közben a legényke váratlanul ezzel a kérdéssel lép meg:

— Az ur ugy-e, román?
— Igen. Miért kérdezi?
— Mert hallottam az állomáson, amikor magyarul beszélt két más urral.
— Igaz. De azok nem tudnak románul.
— Tanuljanak meg, ha Romániában élnek. Ránéztem.
— Hát te gyűlölöd a magyarokat?
— Gyűlölöm, mert csak rosszat akarnak nekünk.

— Ki mondta ezt neked?
— A tisztelő ur mondta. És a tanító ur.
— Hovávaló vagy te?
— Egeresre.

Kiderült, hogy összesen két elemi járt a legény, de két év alatt alaposan előkészítették a lelki közeledésre.

Nem ártana, sőt legfőbb ideje volna, ha a politikai urak kissé szétnéznének a falusi iskolákban és egyebütt is, mielőtt közeledésről leülnek interjúkat adni és tosztokat mondani. Mert itt, ezen a ponton dől el az igazi közeledés.

(Anonymus)

Pénz helyett csendőrkülönítményt küldtek az elkeseredett Resicára

A sztrájk beszüntetése ellenében 23 milliót ígérték a munkások hátrálékos béreire, de a jelek szerint ez is pusztán ígéret marad

Temesvár, április 16.

Rendkívül kellemetlen és jellemző meglepetés érte a resicai üzemek munkásait. Sokszor irtunk már arról, hogy az állam tartozásai miatt a Resicza-művek nem tudják rendesen fizetni tisztviselőiket és munkásaikat s ennek folytán az alkalmazottak hatalmas tömegében nagy elkeseredés észlelhető. Számos közbenjárás történt, ezeknek az eredménye azonban mindig csak ígéret volt s nem az állami tartozások sürgős kiutalása.

A hét elején végre odáig fokozódott az alkalmazottak elkeseredése, hogy rövid ideig tartó tüntető sztrájkot rendeztek s egyben újabb intervencióra kérték fel egy hatóságokat, mint az üzemek bukaresti központi igazgatóságát. Az erőteljes fellépésnek — legalább is úgy látszott akkor — most már gyakorlati eredménye is lett. Ugy Argetoianu pénzügyminiszter, mint Valcovici közlekedésügyi miniszter ígéretet tettek, hogy rövidesen nagyobb összeget, mintegy 23 millió lejt utaltatnak ki a Resicaművek követeléseiből. Az ígéret szerint ez az összeg már

ennek a hétnek a folyamán az igazgatóság rendelkezésére áll, úgy, hogy az alkalmazottak kielégítését nyomban meg lehet majd kezdeni.

A tárgyalásokon, amelyeken ez az ígéret elhangzott, résztvett Gherman szociáldemokrata képviselő is. Az ő, valamint a bukaresti igazgatóság telefonüzenetére a resicai munkásság lecsendesedett és beszüntette a sztrájkot, miután az igazgatóság ígéretet tett arra, hogy a kapott pénzből legkésőbb hétfőn kifizeti a hátrálékos munkabéreket.

A munkásság tehát várt. Várta a bukaresti pénzt. Pénteken aztán pénz helyett egyebet kapott. Az esti gyorsvonatról erős csendőrségi készültségek szállottak le és vertek táborot Resicán.

Miért vittek csendőrséget Resicára, ha valóban ki akarják fizetni a beígért összegeket? A munkásság izgalma újra nagy, mert valószínűnek látszik, hogy ez az ígéret is csak ígéret marad, s fizetés helyett csendőrséggel, akarák fékentar-tani a munkásság jogos elégedetlenségét és érthető zugolódását.

Dagad a gyufa-tröszt botránva

A kommunistákat is pénzelte Kreuger

Hamis mérlegkészítés és más bűnös üzemek miatt letartóztatták a Kreuger-konzern három igazgatóját

Berlin, április hó 16.

A Kreuger-konzern pénzügyi botrányának a hullámai az összes nyugati államok fölött átsaptak. Különösen a berlini lapok foglalkoznak erősen a svéd gyufatröszt néhai elnökének különös üzemeivel. Beszámolnak természetesen arról a 300 millió svéd korona értékű hamis államkötvénnyel is amelyet a Kreuger-konzern az aktívái között szerepeltetett. Az újabb stockholmi jelentések már teljes nyíltsággal számolnak be az öngyilkos gyufakirály bűnös üzemeiről. — Többek között megírják azt is, hogy

Kreuger igen hákezen támogatta a kommunista mozgalmat s erről közvetlen munkatársai is tudtak,

sőt tisztában voltak ezzel hitelezői is, de ezek magasabb érdekekre való tekintettel

szemet hunytak Kreuger különös politikai szenvedélye fölött. A stockholmi rendőrség azonban a legteljesebb nyíltsággal kezeli a Kreuger-konzern körül felkavart botrányt és a vizsgálatot igen erőlyesen és kimélet nélkül folytatja le. A vizsgálat során különben tegnap szenzációs fordulat történt.

A rendőrség letartóztatta a Kreuger és Toll-konzern három igazgatóját a gyufakirály bűnös üzemeinek eltussolása és hamis mérleg készítése miatt.

A három igazgató letartóztatása nemcsak Svédországban, hanem külföldön is óriási feltűnést és izgalmat keltett. A letartóztatások legteljesebb mértékben igazolták azt az eleinte fantasztikusnak látszó hírt, hogy

Kreugerék idegen államkötvényeket

hamisítottak.

Párisi jelentések szerint megerősítik az az információt, hogy több francia pénzintézet szenvedett óriási veszteségeket Kreuger-féle üzelmek miatt.

KREUGER PÉLDAKÉPE MORÓZOV.

Bármilyen meglehetősen is az a hír, hogy Kreuger Ivar, a kapitalista milliomos prototipusa, a kommunista mozgalmat támogatta, a történelemben ez a példa nem áll egyedül. Az 1900-as években amikor az orosz forradalmi mozgalom még ugyszólván földalatti, titkos akció volt, a cári Oroszországnak egyik leghatalmasabb iparmágnása, Morozov gyáros Kraszin utján — aki egyik vállalatának elektromérnöke volt, — nagy összegű támogatást biztosított a forradalmi mozgalmaknak, amelynek Lenin volt a vezetője. Sokáig azt hitték, hogy Morozov titokban rokonszenvezik a cári uralom megbuktatásáért harcoló forradalmárokkal, azonban Maxim Gorkij egy beszélgetés alkalmával tisztázta, hogy

miért támogatja Morozov a titkos kommunista mozgalmat?

Ennek a dugszagdag orosz gyárosnak volt az elgondolása, hogy a munkásmozgalmak erőteljes támogatásával rákényszerítheti a lusta orosz gyáripárt arra, hogy hasznát ne annyira a munkások tálly előlődi kizsákmányolásával, mint inkább racionális befektetésekkel és üzemi modernizálásával, a termelés észszerű kiaknázásával biztosítsa, mert ez az iparosodás és általában a civilizáció előfeltétele.

Kreuger Ivar esetében azonban egyelőre teljesen homályba vész az az információ, amely a hatalmas pénzfejedelmet társadalmi rend megsemmisítéséért harcoló kommunista mozgalom támogatására készítette. Talán a kutatás fogja kideríteni, hogy Kreuger Ivarnak miért állott érdekében ez a különös mecénáskodás.

**Szállodák
Pensiók
Éttermek
Kávéházak
Fürdők
Nyaralók
Szanaszatóriumok**

részére a legalkalmasabb hirdetősi organum a

**HERMES
VASUTI MENETREND!**

A május 21-én megjelenő nagy nyári kiadás részére hirdetéseket április végéig még telvesz a kiadó hivatal.

Legnagyobb
központi
szálloda

GRAND HOTEL
BUCUREȘTI CALEA VICTORIEI

Példás tisztaság, modern komfort.
Szobák
150 lejtől.

Hírek

HALLÓ, ITT RADIO

B. L.

SPEAKER: Tomcsa Sándor

Az influenzához címzett művelvezt rövid, de tárgyilagos leírása

Az influenza országos jellegű árvizvel kezdődik és egyéni katasztrófával végződik, mely az orvos- és a gyógyszer-számlában kulminál.

Az influenzából ki lehet lábalni, utókövetkezményeiből azonban soha, aminek egyik jellegzetes szimptomája, hogy a gyógyszer beszünteti a köszönést.

Az influenza kórokozója nem az árvíz, hanem a cipőtalp azon sajátossága, hogy nem tanácsos vele égni cigarettavégre lépni.

Az influenzát 101 prüsszentés jelzi és a betegség tulajdonképp akkor veszi kezdetét, mikor ezt az „egészségedre” kívánják. Állítólag már van precedens arra, hogy az ilyen „egészségedre” kívánó lemeszárloját a bíróság a vád és következményei alól felmentette jogos felindulás címen.

A prüsszentéstől az ágybafekvésig való időt a barátok, jóakarók és a széleskörű rokonság vészelhárító tanácsai töltik ki, melyek közül szabadon itt felemlítenem néhányat, a tanácsok eredményességére vonatkozó széljegyzeteimmel.

1. Igyál meg három deci rumot és tancolj reggelig, lehetőleg egy magas szőke nővel. Ez elősegíti a szív működését és reggelre „kutyabajod”. (Megittam három deci rumot, de a magas szőke nőig nem tudtam eljutni: fele uton megállított a három deci rum, aztán csak ő ment tovább. Az alkohol-mérgezésből kigyógyultam, az influenzám virult tovább.)

2. „Huzz fel három pár vizes fuszeklit, erre aztán még két pár szárazat és takarózz jól be”. (Szomorúan elmosolyodtam, de mit lehet tudni, gondoltam és a bal lábamon levő fuszeklit megvizeztam és jól betakaróztam. Amikor tanácsadóm a kura eredménytelenségéről értesült, azt mondta: ilyen könnyelműek vagytok, ti fiatalok! — mondtam, hogy jól takarózz be!)

3. „Izzadni, izzadni, izzadni!!!! Feküdj le és gondolj például az adósságodra”. (Feküdtem és gondoltam az adósságomra. Semmi hatás. Éjfél körül megjelent kórágyamnál Argetoianu pénzügyminiszter és azt mondta: „Fiam, gondolj a konverzióra”. Erre elkezdtem izzadni.)

4. „Mondjad harmincszor egymásután jól vagyok, jól vagyok, jól vagyok...”. (Mikor már kétszázhetvennegyedszer smételtem e varázsszót, — összeestem. Lehet, tényleg, hogy csak harmincszor kellett volna.)

5. „Feküdjön le és haljon meg! Mit akar? Örüljön, hogy meghalhat”. (Feküdtem és nem bírtam meghalni. Furcsa, nagyon furcsa: azóta szomorú vagyok.)

Stb.
Stb.

Az influenza, ha az ember rendesen szedi az orvoságot, tíz napig tart. Ha azonban nem szedi rendesen, az orvosok nem garantálnak és a beteg már hat napra felkelhet. Én egy hétig feküdtem. Megfelelően meggondolatlan vagyok.

— VIZSGÁLAT INDULT A NAGYSZEBENI VÁROSI TANÁCS ELLEN. Tudósítónk jelenti: Számos panasz és feljelentés következményeképpen a belügyminisztérium vizsgálatot rendelt el a nagyszebeni tanács működése ellen. A vizsgálatot Pretorianu közigazgatási vezérfelügyelő végzi, aki már napok óta Szebenben tartózkodik. A ílelek azt mutatják, hogy a panaszok és feljelentések indokoltak voltak, mert néhány tisztviselőnél, a rendbiregaktól eltekintve, a legyelmű vizsgálat elrendelésének a szükségé is mutatkozik.

— VÉRES PARASZT-DRÁMA SZENTMÁRIA KÖZSÉGBEN. Dicsőszentmártonból jelenti tudósítónk: Pocon Juon és Muntean Juon, Szentmária köz-

ségbeli parasztilégények szinte gyermekkoruk óta állandó viszálykodásban éltek egymással. Több ízben már össze is verekedtek, a végső leszámolást azonban a katonasághoz való bevonulásuk idejére tartogatták. A sorozást a napokban esz-közölték Dicsőszentmárton környékén a katonai hatóságok s ezt az alkalmat ragadta meg a két ittas legény, hogy a régi vetélkedést elintézzék. A támlást Muntean kezdte, aki teljesen ittas vetélytársára az utcán támadt rá és egy karóval leütötte. Pocon a földön elkapta Munteanu lábát, lerántotta magához, majd ráterdelt a mellére, gyorsan előrántotta bicskáját és többször beléje szurt Munteanuba. A verekedés zivajára kirohantak a kocsmából a többi legények is, akik között ott volt Munteanu Nicolae, a veszélyben forgó Munteanu Juon testvére is. Ez, amikor látta testvére szorogatott helyzetét, felkapta a földön heverő dorongot és fejbe verte Pocon Juont. Munteanu Nicolae letartóztatták, a másik kettőt pedig életveszélyes sérülésekkel kórházba szállították.

A sin-zeppelin igazi feltalálója

A német műszaki körökben több hónappal ezelőtt nagy feltűnést keltettek azok a kísérletek, amelyeket Krucken-

berg mérnök folytatott az úgynevezett sin-zeppelinnel. Még a kísérletek eredményének nyilvánosságra hozatalakor Wiesinger professzor, a zürichi műegyetem egyik tanára, akit képtűnk ábrázol, pert indított Kruckenberg mérnök ellen s azt állította, hogy a sinzeppelin tulajdonképpen az ő találmánya. Az elsőbbségi jogért indított perben a bíróság Wiesinger tanárnak adott igazat s így a szivaralakú légsavarral hajtott ujjaita vonat feltalálásának dicsősége elvitathatatlannul őt illeti meg. Wiesinger sin-zeppelinje egyébként 360 km. óránkénti sebességet ért el s különleges berendezkedés biztosítja a kerekeket a kisiklás ellen.

— HALALRA SZURKÁLTAK RÉGI HARAGOSUKAT. Karánsebesről jelenti tudósítónk: Borzalmas vadsággal végrehajtott gyilkosság játszódott le a napokban a szörénymegyei Mehádia községben, ahol már évek óta elkeveredten ellenséges viszony tette gyűlöltté az Urechiatul testvérek előtt Radulescu Emil ottani gazdálkodót. A két Urechiatul testvér, János és Illés, a minap összeháldozott Radulescuval, akivel civakodni kezdtek, majd féktelen dühükben mindketten kést rántottak és Radulescunak estek, akit vadállati kegyetlenséggel addig szurkáltak, amíg a szerencsétlen ember a helyszínén kiszenvedett. A két gyilkos testvért a csendőrség letartóztatta és átadta a karánsebesi ügyésznek.

— Szinte az iskolás gyermekekre omlott a gálfalvi állami iskola. Dicsőszentmártonból jelenti tudósítónk: Az iskolai hatóságok pontatlansága következtében könnyen tömegtragédia történhetett volna Gálfalva községben, ahol a reformátusok régi iskoláját az Anghelescu rezsim az államnak sajátította ki. A református egyházközség mindent elkövetett, hogy a jogtalan kisiatitást hatályalanítsa, de eredmény nélkül s így kénytelen volt új iskolát építtetni magának. A régi iskolába állami tanítónők költöztek be és végezték a tanítást, anélkül azonban, hogy az öreg épület javításáról gondoskodás történt volna. A napokban éppen vallásórát tartott a görögkeleti lelkész, amikor hatalmas roppanás keltett pánikot a gyermekek között. Ugy a lelkész, mint a tanulók megdöbbenve vették észre, hogy a mennyezet kettérepedt. A lelkész szerencsére nem vesztette el lélekjelenlétét és gyorsan kiűritette az iskolát.

Alig hagyta el az utolsó gyermek is a tantermet, amikor az egyik 9 méter hosszúságú oldalfal az udvar felé kidőlt és az egész épület összeomlott. A nagy robajra a falu népe az iskolához rohant, ahol a hatalmas porfelhőben a szülők kétségbeesetten kiáltottak gyermekeik után. Véletlen szerencse, hogy a gyermekek közül a szertehulló kövek miatt csak néhányan sebesültek meg könnyebben. Sokan azonban elájultak. A vizsgálatot bevezették.

— UJ POSTABÉLYEKEK. „Alexandru cel Bun” halálának 500. éves évfordulója alkalmából a posta és távirat-vezérigazgatóság április hó végén emlékbélyeget ad ki félmillió példányban. Az emlékbélyeg, amely Basarab festőművész alkotása, Alexandru cel Bun arcképével és 1401—1433 felirattal lesz ellátva. Előkészületben van ezenkívül egy 20 lejés express-bélyeg is, melyet a postaküldemények express-díjának lerovására fognak felhasználni. Ennek a különleges bélyegnek a kibocsátásával egyidejűleg az express-díjat 30 lejéről 20 lejre fogják leszállítani.

— VILÁGVÁROSI ATTRAKCIÓK. Eseményszámba menő művészi teljesítménynek színvonalán mozog az Európa-bár április havi műsora. Spinrad Andor hozzáértő vezetése mellett a bár a Folios Bergéres káprázató miljöjét revelálja. Az Erdélyiszerte ismert híres Giduli-jazz elsőrangú zenei teljesítménye mellett az Európa-bár műsorából a Galantai nővérek külföldi táncszámai, a Mary et John táncos akrobatapár lendületes mutatványai, valamint a Brassó kedvenceként ismert Utassi's duo megnyerő produkciói tarkítják a változatos műsort. A művészi együttesből ki kell emelnünk az Orion Sisters káprázatos táncszámaikat. Ez a duo, amelynek tagjai: Gedelean Ilonka, a kolozsvári román operaház csodaszépségű volt primaballerinája és Horvath Elza kiváló táncosnő, Berlint is meghódította, erotikus motívumokkal aláfestett mondain produkcióival, amelyek magukon hordozzák a klasszikus mimotechnikának és ritmikának minden tökéletességét. A világvárosi műsor frappirzó számai estéről-estére a közönség hosszantartó tapsorkánnal honorálja.

— Sztrájkkal fenyegetőznek a nagyszebeni pékek. Tudósítónk jelenti: A nagyszebeni pékek mozgalmat indítottak a ke-

nyér árának felemelése érdekében. Küldöttségileg keresték fel a város helyettes polgármesterét, aki azonban a pékek követelését kerekben visszautasította. Az ár-emeléshez ragaszkodó pékek erre sztrájkkal fenyegették meg a városi tanácsot, illetve a polgárságot. A helyettes polgármester nyomban összekötöttébe lépett a katonai parancsnoksággal, hogy abban az esetben, ha a pékek valóban beváltják fenyegetésüket, a kitűnően felszerelt és nagyszériűen dolgozó katonai kenyérsütődék lássák el a lakosság kenyérszükségletét.

— A MAROSMEGYEI FÖLDMIVES SZÖVETSÉG ELŐADASAI. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: A marosmegyei földmives Szövetség, amely az egész megye területén a legáldásosabb tevékenységet fejt ki, a megyei magyar gazdaságszolgálat hálójától kísérve, az árvezek visszahúzóásával folytatja megkezdett oktató előadásait. Havad, Geges, Nyárádszentimón és Rigmány marosmegyei községekben tartottak a Földmives Szövetség oktatói: Mikó László, Haifaludy István és Gál Elek, a helyi viszonyoknak megfelelő előadásokat, a mezőgazdasági kérdésekkel kapcsolatban. Az előadásokat felszólalások követték és a nagyszámú közönség melegen ünnepelte az előadókat.

— VÁLÓPEREK SOROZATA A MAROSVÁSÁRHELYI TÖRVÉNYSZÉKEN. Tudósítónk jelenti: Az utóbbi hetekben a válóperek egész sorozata került tárgyalásra a marosvásárhelyi törvényszék tárgyaló hírosága előtt. Érdekes, hogy nem csak városiak kérik a válás kimondását, hanem most már igen sok falusi is szabadulni óhajt a házasság béklyóitól. A házasságbontás főoka legtöbb esetben a gazdasági viszonyokban keresendő, de gyakran előfordul, hogy más természetű okokból kérik a felek a válás kimondását. Nagyon gyakran azonban a válóperek tárgyalása, amelyek a különváltan élő feleket ismét össze hozzák rövid időre, azzal végződnek, hogy az előbb még válni akaró férj és feleség boldogan hagyja el karonfogva a törvényszéki termet és a bíróságnak ismét semmi dolga sem akad velük. A válóperek tárgyalásoknak mindig igen nagy közönségük van.

— KEDVEZMÉNYES UTAZÁS KONSTANCÁBA. Az államvasutak vezérigazgatósága a román husvét alkalmából, április 28-tól május 3-ig bezárólag 30 százalékos utazási kedvezményt engedélyezett a Konstancába kiránduló utasoknak. Ez a kedvezmény mindenfajta vonatra és mindhárom kocsiosztályra nézve érvényes.

Mindenkinek! Mindent! Megmond!

ELBE

Az ELBE
alatti árjegyzéke:

Női selyem ruha	280
Női gyapjú ruha	245
Női gyapjú mellény	90
Női selyem blouse	84
Női selyem harisnya, „Eemberg”	79
Selyem leányka ruha	63
Selyem reform nadrág	40
Selyem harisnya, hibamentes	36
Női cérna kesztyű I-a	28
Barette	14
Férfi socni	10
Gyermekek socni	7

ELBE

HARISNYAHÁZ, BRASSÓ, KAPU-UTCA 50. SZ.

BRASSÓ „Modern Mozzó” Telefon 518

Ma szombaton és vasárnap a rendkívül kedves német énekes táncos filmoperette premier:

Hazudj, ha kell!...

Főszerepben

Halmay Tibor, Oskar Karlweiss, Jenny Jugo, Harry Hard.

Szünetben sze mélyesen fellép Grock II. (ZIRPO) zenebőhőc, aki 14 hangszerezen játszik a közönségnek

Vasárnap d. e. 11-1-gig A szent és raionqója

Következő műsor
Kamilla Horn és Oskar Marion
szentmártoni német beszélő
filmslágere Cronvel szín-
darabja nyomán

Az élet vasárnapja

(Sonntag des Lebens)

Wilhelm Dieterle vel Grock II. (ZIRPO) zenebőhőc fellépésével

Nemcsak székrekedésben szenvedőknek, hanem az egészségesnek is ügyelnie kell: beleinek rendszeres tisztítására. Orvosának tanácsára vegyen be este 2-3 szem Artin dragéet és reggelre megkönnyebbül.

— **Április 22-én kezdődik az állami iskolák husvét-i vakációja.** Bukarestből jelentik: A közoktatásiügyi minisztérium rendeletet adott ki arról, hogy a román husvára szülő szünidőt az internátussal rendelkező intézeteknél április 21-én, a többi tanintézeteknél pedig április 22-én kezdjék meg. Itt említjük meg, hogy a megnövekedő husvét-i forgalomra való tekintettel a CFR vezérigazgatósága a legfontosabb vonatok mellé még egy új vonatot állít be, amelyen azonban csak III. osztályú kocsik lesznek. Ilyenek hiányában marhakocsik beállításával igyekeznek az utastorlódás következményeit elhárítani.

— **MINDEN BÉRLŐT, MINDEN HAZIURAT ÉRDEKLŐ** új lakbérleti törvény, pontos magyar fordításban most jelent meg és 15 lejtől kapható a Brassói Lapok könyvtárában.

— **SÜLYOS SZERENCSETLENSÉG A KÜLLÖVÁRI VASÚTVONALON.** Dicsőszentmártonból jelentik tudósítónk: Szépmező és Küllővár között, a vasútvonalon, majdnem halálos áldozatot követelő szerencsétlenség történt. Cristea Jun. szépmezői pályafelügyelő egyik előmunkásával pályakocsin indult el a vonal felülvizsgálására. Utközben az előmunkás vette észre először, hogy a hátuk mögött tehervonat közeledik. Az előmunkás nyomban leugrott és Cristea-t is figyelmeztette, aki szintén ugrani akart, de a pályakocsi akadt. Szerencsére az előmunkás nem vesztette el lélekjelenlétét és ereje óriási megfeszítésével Cristea-t a kocsival együtt lerántotta a töltéstől. A nehéz pályakocsi így rájuk zuhant és mindketten súlyos sérüléseket szenvedtek. Mindez másodpercek alatt játszódott le. A következő pillanatban a tehervonat már mellettük robogott el. — Cristea és a bátor előmunkást Zsidvére szállították, ahol Wachsmann doktor járásvorosa részeseitette elsősegélyben őket.

— **CSIKMEGYEI HIREK.** Tudósítónk jelenti: **Bíró Mihály** gyergyóalfalusi gazdát dohánysempészesen érték a csendőrök. A monopoli-hatóságok a csempészes miatt 13 ezer 500 lej bírsággal sújtották a gazdát, a kinek ezt az összeget nyomban ki kellett fizetnie. Négy marhája került. — **Erős Péter dr.,** csikszeredei ügyvéd cselédje az utcára néző ablakban játszott az ügyvéd kisleányával. Egy szerencsétlen mozdulat követ-

teztében a gyermek kicsuszott a cseléd kezéből és négy méter magasságból a kövezetre esett. Állapota súlyos. — Csikszereken délután ismeretlen okból kigyulladt Nagykáson közszécsen a Gál-testvérek tulajdonát képező csűr. A tűz olyan rohamosan terjedt, hogy rövidesen tüzet fogtak Szócs István és Szócs Márton épületei is. A három gazda csűrre, takarmányra és gazdasági felszerelésre teljesen elhamvadt. A csendőrség gyanúja szerint gyújtogatásról van szó. — **Lakatos Balázs és Balázs Dénes** kásonimperi legények igen jó barátságban éltek addig, amíg ugyanabba a leányba nem lettek szerelmesek mind a ketten. Mult évi őszén a leány szüleinél összejártak. Az összejövetel során Lakatos bicskát rántott elő és leszúrta vetélytársát. A törvényszék a féltékenységi miatt gyilkossá lett legényt három évi fegyházra ítélte, míg az áldozat anyjának 50 ezer lejes kártérítési perét a polgári bírósághoz utalta. Az ítéletben úgy az ügyész, mint a vádlott megnyugodott.

— **Balázs Antal** kásonimperi gorda tanúként szerepelt a csikszeredei törvényszéken. Kihallgatása során rosszul lett és összecseszt. Az előhívott orvos megállapítása szerint Balázs Antal szívbeteg és a bírák előtt irogalom következtében ajúlt el. Állapota nem súlyos.

— **ELVESZETT SZURKE SPORTFELŐTŐ** a brassói állomáson vesztette el, bukaresti irányú gyorsvonat II. osztályának középső fülkéjében, április hó 13-án délelőtt 11 órakor. Becsületessé megtalálóját a B. L. szerkesztőségében átadaskor 1500 lej jutalomban részesítik. (be)

— **IDŐJÁRÁSJELENTÉS.** Budapestről táviratozzák: A Meteorológiai Intézet jelentése szerint felhős, átmenetileg enyhe idő várható, újabb esőzésekkel. A későbbi kilátások sem nagyon kedvezőek, mert a csapadékos időt legnagyobb valószínűség szerint smét élénk északnyugati szelek és hűsüljedés követi.

— **UTASZOKAT A GÁTAK ÉS HIDAK JAVÍTÁSÁRA!** Az áradás országsszerte nagy, sok helyen felbecsülhetetlen károkat okozott. De még ott is, ahol nem történt katasztrófális pusztulás, a vizek annyira kárt tettek, hogy ezek helyrehozása halaszthatatlannul sürgős! Így Háromszék megye egyes részein is, ahol a Feketeügy áradása okozott igen nagy károkat. Ha a kormány nem ad az itteni kárvallott lakosoknak árvisszégélyt, legalább könnyítsen rajtuk azzal, hogy az adójukat, vagy más köztartozásukat törölje vagy lényegesen csökkentse. Nagyobb nehézség nélkül megtehetné azt is, hogy átész- és hídász-katonákkal helyrehozná az összeromlott községi és gazdasági hidakat és a gátakat, amelyek rendbehozására a lakosoknak nincs pénzük és a víz a vetést is teljesen letefeltenné tette.

— **Áldott állapotban levő nők és ifjú anyák** a természetes „Ferenc József” keserűviz használatával által rendes gyomor- és bél működést érnek el. A modern nőgyógyítás főképviselei a Ferenc József vizet igen sok esetben kipróbálták és kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalom nélkül hatónak találták. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **TOGAL.** Ezzel a gyógyszerrel, számos orvosi vélemény alapján rheumánál, ideg- és izomzsjában a legfigyelemreméltóbb eredményeket lehetett elérni. A szer azonnal hat és soha vált ki a szervezetben káros mellékhatásokat, aminek nem lehet eléggé nagy fontosságot tulajdonítani és ami bizonyára a legnagyobb előnyt jelenti a többi hasonló szerrel szemben. (be)

— **KRASSÓMEGYÉBEN ÚJ MAKSZIMÁLIS ÁRAKAT LÉPTETTEK ÉLETBE A HATÓSÁGOK.** Oraviczabányai tudósítónk jelenti: A liszt- és buzaárak emelkedése való tekintettel Krassó megye területén új makszimális árakat léptettek érvénybe az ármegállapító hatóságok. A legfontosabb élelmiszer-cikkek új makszimális ára a következő: Husárak: marhahús egységes árban és minőségben 12 lej, borjúhús első minőségű 26, másodrendű borjúhús 20 lej, disznóhús, egységes árban és minőségben 26 lej, nyers szalonna, szalva 20, szalonna, füstölt és pácolt 28, disznózsír 28 lej kilogrammonként. A tej literje fölé 7 lej. Lisztárak: finom fehér nullás liszt 7,50, fehér főzölszt 6,75, barnaliszt 6 lej kilogrammonként, kicsinybeni eladásban, kereskedelmi forgalomban. A kenyérárak a lisztárakhoz igazodnak.

— **Revolveres szerelem egy marosmegyei faluban.** Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Érdekes és pikáns háttérű falusi ügyet tárgyalt tegnap a marosvásárhelyi törvényszék. A bírák előtt Szuka Mária ákosfalvi leányzó, akit a falu legszebb leányának tartanak, azzal vádolta Bodó Dénes fiatal legényt, hogy hatlovetű fegyverével éjnek idején többször behatolt hozzá és arra kényszerítette, hogy vele viszonyt folytasson. A legény meglehetősen szabadkozott a súlyos vád ellen és kihallgatása során azzal védekezett, hogy a leány őt szerette és hívta magához, amiről igen sok szerelmes levél tanuskodik. A vád súlyos voltára való tekintettel a bíróság elrendelte a valódiság bizonyítását és nemsokára felolvassák a falusi démon leveleit a bíróságon.

— **Kétszáz jegygyűrű egy zálogházi árverésen.** Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Megrázó látványban volt része annak, aki a napokban megtartott zálogházi

árverést végignézte Marosvásárhelyen. Az árverésen a ki nem váltott tárgyakat bocsátották áruba és ilyenformán mintegy 650 tárgyat árvereztek el. A súlyos kamatokkal megnyomorított emberek, akik utolsó tárgyaikat váltak kénytelenek elárverezni, javarészen jelen voltak az árverésen és tehetetlenül nézték végig, hogyan vásárolják össze az „árverési hiénák” utolsó vagyonaikukat maradványaikat. Az árverésen mintegy kétszáz jegygyűrűt vásároltak össze az árverészek, akik az egykor boldog frigykötés utolsó zálogát könyörtelenül összeolvasták.

— **BRASSÓI FOGORVOSI HIR.** Róbert Stenner fogász átköltözik Hirsch-utca 19. szám alól Hirsch-utca 20. szám alá. (be)

— **ELŐFIZETŐINK** kísérjük figyelemmel a címkejükön feltüntetett lejárattal. A lap zavartalan expedíálása érdekében gondoskodjanak idejében a lejárt előfizetés megújításáról s ha akár postán, akár megbízottunk útján megújították az előfizetést, figyeljék meg, hogy 8 napon belül az új lejárati szerepel-e a címkén.

— **Hatalmasan fellendült az érdeklődés Magyarországon a footballmérkőzések iránt.** Budapestről jelentik: Ismeretes, hogy a tavaszi labdarugó szezon megkezdése előtt aggasztó jelenségek merültek fel a magyar professzionista labdarugásban. Még a nagy egyesületek is súlyos anyagi nehézségekkel küzdöttek és komolyan felvetődött a gondolat, hogy a tavaszi ligabajnokságokat már le sem bonyolítják. Magyar sportkörök élénk örömmel regisztrálják, hogy a közönség fokozódó lelkesedéssel karolja fel a labdarugás ügyét és a tribünök nagyszámú közönsége már eddig is anyagilag biztosítani látszik a tavaszi szeont.

Különösen a hétvégi kedvezményes utazási lehetőségek lendítették fel a mérkőzések látogatását. A holnapi Ferencváros-Bocskai mérkőzésre például már valamennyi jegy elkelt és Budapestről zsúfolt vonatok fogják szállítani holnap a főváros érdeklődőinek ezreit Debrecenbe.

— **Gorombáskodnak az osztrák vámok.** Sopronból jelentik: A soproni köz igazgatási bíróság elhatározta, hogy sürgősen megkeresi a külügyminisztériumot azzal a kéréssel, hogy az osztrák határoknál tapaszalt brutalitások miatt jelentsen be tiltakozását az osztrák külügyi minisztériumnak. Az osztrák határmeneti hatóságok ugyanis az utóbbi időben feltünően gorombáskodnak, a vámközegek pedig a legkínosabb botránkokat rendezik a női utasok mozdulásánál.

A B. L. regénye

A PÁRIZSI LEÁNY

Írta: ORBOK ATTILA

A jómódú sablon-szimbóluma... Nem ez nem Huray kapitány... Nem is köszöntötte volna, ha a kapitány fel nem ismeri. — Ha nem tévedek, Mágori... — kiáltott fel Huray egy kis bizonytalansággal. — Döme kapitány! Te vagy?

— Szervusz! No, hát ez az! Nagy öröm.

— Alig ismertelek meg, drága Döme! Melegen szorongatták az egymás kezét. Azután bemutatatta Mágófit feleségének.

— Mágori Laci... Beszéltem róla neked sokat... Hogy is vesztettük el ennyire egymást szem elől. Persze ez a háború... A forradalmak... Jöjjetek ide gyerekek!

— Esztí kecses pukkedlit vágott ki Mágori előtt, a kis Dömi katonásan meghajolt.

— No, de most viszünk magunkkal a Balázs-féle vendéglőbe uzsonnázni!

Mágori boldogan ment velük. Az imént még riadtan menekült az emberek elől, mert nagyon egyedül érezte magát s a lármás, közömbös tömeg még inkább kiváltotta belőle az elhagyatottság érzését. De most váratlanul barátokra akadt, mert úgy érezte, hogy nem csak a kapitány régi barátja, hanem az asszony, a gyerekek is; szeretettel néztek rá, látszott tekintetükön, hogy hallottak róla s neve tekintést keltett bennük.

Elindultak lefelé a hegyi úton. Huray bélekarolt a fiatal barátjába:

— Emlékszel, éppen így mentünk Píavenál. De nem ilyen vidáman. Akkor is beléd kapaszkodtam, mert egy bolond golyó átvágódott a combomon... Milyen

furcsa az élet... Negyvenhét ütközetet csináltam végig a háborúban, s a hajam szála sem görbült meg. És az utolsó hónapban majdnem megbaptam a légyet...

Mágori őszinte szánakozással jegyezte meg:

Látta-e már a brassói

Europa Bar

világvárosi műsorát???

— Nem is gondoltam volna, hogy olyan súlyos volt az a sebesülés. Látom, még most is nehezen lépkedsz...

Muray nevetett:

— Nyoma, sincsen a sebesülésemnek. Mondom, hogy furcsa az élet!... Reuma van a lábamban... Feküdtem vele hónapokig...

— Persze... A lövészárak...

Muray újra nevetett:

— Dehogy a lövészárak, ámbár nevezhetném annak is a polgári élet lövészárak... Az ártott meg... Az első bolti pincéhelyiségben volt... Cementpadló... Mert mint szatocs kezdtem a Kazinczy-utcában.

Büszkén nézett Mágorira, aki zavarban volt; nem tudta tréfál-e a kapitány, vagy pedig nem egészen józan és félrebeszél.

— Nem értem, — mondta Mágori, — hogy mit kezdél, mint szatocs.

Az asszony is elmosolyodott:

— Persze, maga semmit sem tud! Hát az uram nyolc év előtt boltos lett. Fűszeres... Ugy bizony, a kapitány ur sajtot, szalámit és borsót árul.

Huray a feleségére mutatott:

— A nagyságos asszony pedig a kasszá nál ül... Ha nem hiszed, megnézheted a boltunkat. Legyen szerencsénk, a Baross-tér és a Rottenbiller-utca sarkán van... A cégablán olvashatod a nevem: Huray Döme...

A lábára mutatott:

— Nem, mint katona, hanem mint szatocs sebesültem meg, elég súlyos... Ott a Kazinczy-utcai pincében... De nem bánom... Értük tesztek mindent...

Az előttük haladó gyerekek felé nézett s ebből az egyetlen pillantásból is megálhatta Mágori, hogy barátja imádja családját és érettül vonult, mint a hogy mondotta — a polgári élet lövészárakába.

Talán még soha ennyire nem értette meg Mágori a helyes, az igazi élet értelmét, amely végeredményében nem egyéb mint dolgozni és küzdeni azért a kis világért, amelyet maga körül teremt az ember.

S az asszony tekintetéből értette meg, hogy mi a férfi legszebb jutalma azért, hogy az élet minden viszontagsága között megállja a helyét. Hurayné pillantása kimondhatatlan rajongással csüggött az előtte portyázgató két gyermekén, közben pedig olykor a bicogó férfi szelid, de komoly arcára siklott, ilyenkor a szerelmes csodálat érzését fejezve ki; az imént még boldog derűtől csillogó szem fénye elmélyült, mint egy tó tükre az alkonyi homályban. — Huray

Né mulassza el az alkalmat,
most nézze meg!
16-ától (szombatig)
új nagyszerű műsor, Rumba
bemutatóval

ember. S az asszony tekintetéből értette meg, hogy mi a férfi legszebb jutalma azért, hogy az élet minden viszontagsága között megállja a helyét. Hurayné pillantása kimondhatatlan rajongással csüggött az előtte portyázgató két gyermekén, közben pedig olykor a bicogó férfi szelid, de komoly arcára siklott, ilyenkor a szerelmes csodálat érzését fejezve ki; az imént még boldog derűtől csillogó szem fénye elmélyült, mint egy tó tükre az alkonyi homályban. — Huray

HOSSZUFALU (Brassóvármegye)
Med. Univ.
Dr. CAPITOLINA P. STANCOVSKY urnő
volt kórházi orvos,
belgyógyász, gyermek és női orvos
Injekció érbe, izomba és bőr alá
rendkívül lecsökkent árak mellett
Látogatások a beteg lakásán.
Kendel naponta: 10-12 és 4-6 órák.
Cím: Strada Mihai Viteazul 1028 sz. (Taras János ur volt házában) a községhez és a régi román-templom közelében.

Kötöttárut,
harisnyát csak

„HERCULES”-nél

Brassó,
Kapu-u. 41

Két vájárt betemetett a bigeri szénbánya

„Bányásznak halni szép halál”?

Oravicabánya, április 16.

Megrendítő szerencsétlenség történt a Resicza-Művek bigeri szénbányatelepén. Néhány nappal ezelőtt a tárna egyik szakaszán új „hajtást” nyitottak meg az igazgatóság rendelkezéseire. Ghot Miklós és Craciun György dolgoztak ebben az új vájásban, amely körül azonban a kőzet rendkívül lazán állott és állandó csuszamlással fenyegetett. Tegnap aztán bekövetkezett a szerencsétlenség, amiről tartani lehetett. A bányafal egyik része leszakadt és az ott dolgozó két bányászt teljesen el-

zárta a világtól.

A közelben dolgozó bányászok a szerencsétlenséget azonnal közölték az illetékesekkel és telefonon segítséget kértek az aninai bányakapitányságtól. Innen el is indult a mentőcsapat Biger felé, azonban már későn érkezett. Időközben ugyanis újabb közetcsuszamlás történt és a lezuhanó hatalmas kőzetdarabok a két szerencsétlen bányászt agyonnyomták.

A bányagazgatóság elrendelte a vizsgálatot a megrendítő szerencsétlenség ügyében.

„Ez hát a híres olasz csapat, amely megverte a magyarokat?”

Megkopott az olasz futballcsapat dicsősége Párisban

Képek az olasz-francia válogatott meccsről

Páris, április 16.

A múlt évi német-francia futball-találkozás óta, egyetlen mérkőzés se váltott ki akkora érdeklődést, mint az olasz-francia válogatottak meccse, amely újra a nagy tömegeket mozgatta meg.

A Colombes-i stadion tribünjeit 45 ezer ember töltötte meg, de ne feledkezzünk meg azokról sem, akik a telegráfpoznákra, kerítés-palánkokra, vagy ingó lámpákra kapaszkodva nézték végig a játékot. És több ezerre tehető azoknak száma, akik hely híján már be se jutottak. A meccs látogatottságáról különben beszédesen tanuskodik a bevétel összege, amely pontosan 475 ezer frankot tett ki.

Szinte „olaszos” kék ég alatt csoszóp, fellegetlen nap külsőségeiben is kedvezett a meccsnek. Már a kora déli órákban megindult Colombes felé az emberáradat: különvonatok, autóbuszok, autók ezerszámra szállították ki a sportrajongókat és természetesen az egész párisi olasz kolóniát, amely testületileg vonult ki erre az eseményre.

A fehér-nadrágos, azurkék-trikós olaszok, a híres „squadro azzuro”, pontosan három órakor befutnak a mezőnyre. ták köszönési gesztusával üdvözik a statár köszönési gesztusával üdvözik a stadion közönségét. Válaszképp több titakozó és füttty visít a csendbe. Szerencsére azonban ez nem vált ki oly incidenst, mint az olaszok bécsi játéka alkalmával és nemsokára elvész a felhangzó zene hangjaiba, mely előbb az olasz himnusz, majd a piros-trikós francia csapat megjelenésekor a Marseillaise-t játsza.

A két csapat előbb külön-külön, majd együttes beállításban a fotográfusok és filmezők martaléka, akik különben, egész armádiát képezve a játék végéig, a kapuk mellett „dolgoznak”.

Az olaszok működése, az elért egy gól különbségű eredménnyel, egyáltalában nem felelt meg a félelmetes híreknek. A párisi sportsajtó legtekintélyesebb kritikusa, kertelés nélkül jegyzi meg, hogy többet vártak attól a csapattól, amely a magyarokat veri és amely odlig az osztrákoknak oly kiünően ellentállt.

Az olaszok individuális játékban ugyan most is kitüntek, gyors és gyakorlati akrobatikus ügyességgel kápráztatva, de összjátékuk felépítése ok kívánivalólag hagyott hátra. A csapatban mindenekelőtt a híres Orsi képezte a legnagyobb csalódást, aki itt, Párisban a legértékesebb játékokat produkálta.

Érdeklenség szempontjából az első félidő többet nyújtott. Annak ellenére.

hogy a franciák szél ellen játszanak, élénk aktivitásban az olasz kaput környékezik. Combi kiugrással véd, de a játék 10-ik percében, Scharmath (a válogatottban most másodszor szereplő elszá-szi back), szép passza révén a labda Liberatihoz kerül, aki berugja az első gólt. Oriási örömmujongás a franciák részéről.

Most az olasz támadások állandósulnak. Orsi shootját a francia kapus: Tassin kormerbe dobja. Szép akció felépítésével erősödik a játék. A franciává naturalizált magyar Kaucsár (centerhalf), beadásával a labda az olasz back: Rosettá fölé kerül, aki elvágodik és nyilegyenes irányban az olasz kapu felé tart. Azonban Combi egy pompás shoottal a közönség egyetemes tapsa mellett kivédi.

Az olaszok most feljönnek, a csatársor veszélyesebbé válik és a félidő utolsó percében, Magnozzi gyönyörű fejesével beadja az egyenlítő gólt.

A második félidő kezdetén, Schiavio és Cesarini feljönnek, a francia kapus Tassin elkecseregett védelemben kiugrik, de már a 8-ik percben Constantino megszerzi az olaszoknak a góltólényt, amit a jelenlevő olaszok (nemkevésebb a sajtótribünön ülő olasz kollegák) kalaplegetéssel és fajuk lelkesülő temperamentumával ordítva nyugtáznak.

Ettől kezdve az olaszok uralják a helyzetet. A játék veszt érdekességéből. Az utolsó öt percben a labda ugyan Liberatihoz kerül, miután Rosettát driblizte. De a labda alig arasznyira tulrepül a kapun és így az egyenlítés lehetőségétől a franciák esznek.

Ha a franciák a meccs előtt az olaszok nagyobb fölényére számítottak is, ugy a játék befejeztével nemcsak igazságosnak találták a gólarányt, de azon a véleményen voltak, hogy könnyen eldöntelent érhetek volna el.

Mándy Ilona

— MEGNYILT MAROSVÁSÁRHELYEN A MEZŐGAZDASÁGI ÉPÍTÉSZETI KIÁLLITÁS. Tudósítónk jelenti: A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara évenkénti szaktanfolyamokat rendez. Most fejezte be éppen működését az iparkamara keretén belül működő építészeti tanfolyam, amelyet Csizsár Lajos marosvásárhelyi építész vezetett, aki külföldi ismereteit és tudását adta elő a hallgatóknak. A tanfolyam befejeztével mezőgazdasági építészeti kiállítás nyílt meg, amely a gazdasági építészet és a racionalizálai gazdálkodás módszereinek gyakorlati kísérletét értékelte hűen. A kiállítást sokan látogatják.

Népszerű orvostudományi előadások és közegészségügyi kiállítás a budapesti Nemzetközi Vásáron

A májusi vásár a népegészség szolgálatában

Budapest, április 16.

Az a hatalmas fejlődés, amelyet az orvosi tudomány az utóbbi években különösen a tömeges betegségek leküzdése és a közegészségügyi állapotok általános megjavítása terén felmutat, azt az ötletet adta a Budapesti Nemzetközi Vásár vezetőségének, hogy a május 7-től 16-ig tartó vásár hagyományos kereteit az idén egy közegészségügyi kiállítással és népszerű egészségügyi előadássorozattal bővítsse ki. Közlefkvő volt a gondolat, hogy a Nemzetközi Vásár eseményét, amely a vidék és a külföld tízezreit hozza Budapestre, össze kell kötni az egészség propagandájával és demonstrálni kell a tudománnyal és a higienia szolgálatában álló iparágaknak fejlődését éppen Budapestben, a világhíres gyógyfürdők városában. Ezért a Budapesti Nemzetközi Vásár vezetősége megállapodott dr. Gerlőczy Zsigmond egyetemi tanár vezetésével álló Országos Közegészségügyi Egyesülettel, hogy ez az Egyesület a magyar orvosi kar különöségeit a Nemzetközi Vásár propagandisztikus hivatásának szolgálatába állítja és felkéri őket, hogy a vásár területén, a kiállításnak ujjonnan épült kongresszusi csarnokában díjmentes előadásokat tartsanak, a legfontosabb közegészségügyi kérdésekről. A népegészség mindenkit érdeklő kérdéseit fogják a legkitünőbb magyar egyetemi orvos-professzorok, magántanárok és kórházi főorvosok ismertetni, köztük az alkohol és nikotin szerepét az élet megrövidítésében s azt a védelmet, amit ezzel a veszedelemmel szemben Budapest, mint fürdőváros nyújt, továbbá a tuberculozis, a rák, a gyomor és a fertőző betegségek problémáit. Külön előadások lesznek a ruházatkodás egészségügyéről, a helyes táplálkozással, az iparegészségügyi kérdésekről, a sportolás és a cserkészlet egészségügyi jelentőségéről, magtalanság problémájáról és még számos olyan kérdéssről, amely a mai ember és a mai család problémája lett. Az előadások után az orvosok készséggel adnak felvilágosítást a hozzájuk intézett kérdésekre és ugyanakkor az egészségügyi ipar demonstrálni fogja azokat a gyógyszereket, iparcikkeket és a higiénia mindazokat a kellékeit, amelyek beszerzésére a vásár kedvező alkalmat nyújt.

vező alkalmat nyújt.

Az előadássorozattal kapcsolatban rendezett egészségügyi kiállításon bemutatásra kerül a népegészségügyi muzeumnak, a baktériológiai intézetnek, a Stefánia Szövetségnek gondosan összeválogatott tudományos anyaga is.

Népszerű egészségügyi előadások a vásár tartama alatt, vagyis május 7—16. között mindennap lesznek, délelőtt és délután, az újságokban közzétendő időpontban. Előadóknak sikerült megnyerni eddig többek között a következőket: Gerlőczy Zsigmond egyetemi tanár, Dollinger Béla egyetemi tanár, dr. Friedrich László főorvos, dr. Erdélyi János főorvos, dr. Róth András egyetemi m. tanár, Rothmann István egyetemi tanár, Otto József klinikai tanársegéd, Kalocsay Kálmán egyetemi m. tanár, Máday István egyetemi m. tanár, Doros Gábor egyetemi m. tanár, Bodon Károly egyetemi m. tanár, Mansfeld Ottó egyetemi m. tanár, Pekanovics István egyetemi m. tanár stb.

A népszerű egészségügyi előadások és a közegészségügyi kiállítás iránt nem csak Magyarországon, hanem a külföldön is széles körű érdeklődés nyilvánul meg, mert ez lesz az első eset arra, hogy a vásárigazolvány által biztosított 50 százalékos magyar és igen tetemes külföldi utazási kedvezménnyel Budapestre érkezett közönség a vásár alkalmát felhasználhatja az egészségügyi szempontjából fontos tudnivalók megszerzésére és egyúttal nagy választékban maga előtt látja azokat az iparcikkeket is, amelyek a modern higienia szolgálatában állnak.

— Meghalt barátja koporsója mellett. Buziásról jelentik: Tegnapelőtt meghalt Buziáson egy Balán Antal nevű ember, a kinek temetésén, mint halottvivő részt vett egyik barátja, Gógös József 48 éves pékmester is. Alig haladtak azonban néhány lépést a koporsóval, amikor Gógös hirtelen rosszul lett és felváltás után kiáltott. Gógös a következő pillanatban összerogyott és pár perc múlva kisérvendett a barátja koporsója mellett.

Hallatlanul olcsó árainkat ismételtén leszállítottuk! Figyelje meg kirakatainkat!

FIBRA

RUHANAGYÁRUHÁZ
BRASSÓ, Kapu-utca 50
BUKAREST, Str. Şelari 3

FIÓKOK:

ARAD
DÉS
KOLOZSVÁR
MAROSVÁSÁRHELY
MEDGYES
NAGYSZÉBEN
PETROZSÉNY
PLOESTI
TEMESVÁR

Mutatványárak:

Gyermekekuha	280
Leányka és tiukabát	420
Férfi ruha	685
Férfi treencchoot	685
Női tavaszi kabát	720
Divatos selyem ruha	780

a legfinomabb minőségig

Astra (Apolló) Mozzó

BRASSÓ
Telefon 546

Április 16-ától, szombattól fut az UFA nagy slágere:

„A válóok”

Főszerepben

Lien Deyers — Johannes Riemann — Paul Hörbiger — Julius Falkenstein

Ezenkívül a szünetben:

Cimarro-Trio a milanoi Scala híres tánc csoportjának és Elisabeth Anikoff szótáranosnó személyes fellépte

Vasárnap délelőtt Nagy matinéelőadás. A filmen kívül Cimarro-Trio és Elisabeth Anikoff személyes fellépte

Rádió műsor

Rajtuk kívül álló okok miatt a bukaresti rádió heti műsorát — amint jeleztük — vasárnapi számunkban nem közölhetjük s ezért azt, olvasóink szíves elnézésére számítva, ma külön hozzuk.

VASÁRNAP, APRILIS 17.

BUKAREST. 11.15: Gyermekek negyedórja. 11.30: Vallásos elmélkedés és templomi karéne. 12: Zenekari hgv. 13: Gramofon. 13.45: Hírek, időjelzés. 14: Gramofon. 17: Mezőgazdasági előadás. 18: Marcu-zenekar. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: Marcu-zenekar. 20: Nevelési és egészségügyi előadás. 20.40: Gramofon. 21: Szimfonikus hgv. 1. Lab: Ys királya. 2. Grieg: Lirai szvit. 21.30: Előadás. 21.45: Székely tenorista hgv. 22.05: A szimfonikus hgv. foly-

tatása. 3. Alexandrescu: Az ősz alkonya. 4. Elinescu: Falusi jelenet. 5. Paschill: Kis virágok. 22.45: Üzenetek. 23: Hírek.

HÉTFŐ, APRILIS 18.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.45: Hírek, időjelzés. 14: Gramofon. 18: A rádió zenekara. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: A rádió zenekara. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Pleskow hárfaművész hgv. 21.30: Előadás. 21.45: Stern énekesnő hgv. 22.15: Kamarazene. Schumann: Trió. 22.45: Hírek.

KEDD, APRILIS 19.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.45: Hírek, időjelzés. 14: Gramofon. 18: Motcoi-zenekar. Könnyű és román zene. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: Könnyű és román zene. 20: Rádiószabadegyetem. Irodalmi és nyelvészeti előadás. 20.40: Gramofon. 21: A rádió zenekara. 21.30: Előadás. 21.45: Kozenn énekesnő hgv. 22.05: A rádió zenekara. 22.45: Hírek.

SZERDA, APRILIS 20.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.45: Hírek, időjelzés. 14: Gramofon. 18: Könnyű és román zene. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: Könnyű és román zene. 20: Külpolitikai és szociális előadás. 20.40: Massini operaénekesnő hgv. 21: Caratje fuvolaművész hgv. 21.30: Előadás. 21.45: Tremer zongoraművész. 22.15: Szarcas hegedűművész hgv. 22.45: Hírek.

CSÜTÖRTÖK, APRILIS 21.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.45: Hírek, időjelzés. 14: Gramofon. 18: Dinicu-zenekar. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: Dinicu-zenekar. 20: Zenei és művészeti előadás. 20.40: Olasz est gramofonon. 21: Preziosi olasz követ beszéde. 22: Olasz zene. Szimfonikus hgv. Carlo Brunetti vezényletével. 1. Olasz himnusz. 2. Frescobaldi—Malipiero: Toccata. 3. Zecchi. Két régi tánc. 4. Vivaldi: Hegedűverseny, zenekari kísérettel. 5. Sinigaglia: Egy fiatal

művész emlékére. 6. Sinigaglia: Piemonti rapszódia. 7. Alfano: Eliana, szimfonikus költemény. 22.45: Hírek.

PÉNTEK, APRILIS 22.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.45: Hírek, időjelzés. 14: Gramofon. 18: Katonazene. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: Katonazene. 20: Valásos és filozófiai előadás. 20.40: Gramofon. 21: Kamarazene. 21.30: Előadás. 21.45: Lupu-Merariu énekesnő hgv. 22.05: Rádió szkeccs. 22.45: Hírek.

SZOMBAT, APRILIS 23.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.45: Hírek, időjelzés. 14: Gramofon. 17: Iskolarádió. 18: Sibiceanu-zenekar. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: Sibiceanu-zenekar. 20: Földrajzi és történelmi előadás. 20.40: Gramofon. 21: Flonder: „Szentgyörgynapi éjszaka” c. operája. Utána: Hírek.

Szerkesztői üzenetek

Farkas Imre. Nagyenyedí szanatórium. Mélyen megindított az ön tragédiája. Hosszu nélkülözések és terhes katonáskodás után végre összekertül szíve választottjával, egy szép, fiatal, erős leánnyal, de alig élvezi a viszontlátás örömét, a leány, titkos kórtól megtámadva, elsovad és meghal. Utána ön lesz súlyos beteg, — tán elkapta a halálos kórt, — s most a szanatóriumban fekszik, ahol, mint írja, az orvos ír receptet, de a gyógyszer a betegnek kell megvennie, s erre nincs önnök pénze. — Reméljük, e sorok olvastán akadnak jó szívek, akik önt, sorsuldózt fiatal embert, visszasegítik az életnek.

Folyton aggódó. Előbb ki kellene próbálni, hogy véleményét mondhasunk. A hirdetések egyébként sem tartoznak a szerkesztőség körébe. Azt a bizonyos folyadékot nem ismerjük, de van rozsdapor, (drogériában kapható), mely kiveszi a foltot. Igen, úgy talál, hogy az apa üljön a jobboldalon.

G. István, Moreni. Szó sincs róla, hogy olyan nagy értéke volna, mint önnök mondják. De, ha beküldi és a visszaküldés költségéről is gondoskodik, szívesen megértékelteztük.

Ballat. A Törlesztési Pénztár állami intézmény. A fizetésüket biztosan megkapják onnan, de, hogy mikor és milyen módon, azt mi igazán nem mondhatjuk meg, de tán maga a bank sem. Elég gyalázat, hogy állami tanítók hat hónapig nem kapnak fizetést, s aztán átteszik a hátrálékokat a Törlesztési Pénztárhoz, a sőtívaltalhoz. — A póstatakarékbetétek dolgában még nincs megegyezés. Várni kell még mindig.

17082. sz. előfizető. Jó lesz beszerezni, mert bármikor szüksége lehet rá és hiányában jogokat veszthet el, olyanokat is, melyeket ma élvez.

K. Ferenc, előfizető. Egész határozottan emlékszünk rá, hogy válaszoltunk önnök, de, ha elkerülte b. figyelmét az üzenetünk, tessék kérdését megismételni és újra válaszolunk.

SORSJEGYEKRŐL:

G. A., Petrozsény. A Krout—Slav. Landes—Hypothen banknak, (most Jug. Unionbank) nyolcféle különböző záloglevelemissziója van. Miután a kért papírok nem kamatozását, sem kibocsátási évét nem jelölte meg, s az összekezt itt nem sorolhatjuk fel, szíveskedjék az önt érdeklő papír számát, kamatozását, kibocsátási évét közölni és megadjuk a kívánt felvilágosításokat.

7513240. sz. előfizető. Nem nyertek. Beváltják a Ville de Paris nyereménykötvényeit.

Többeknek. Mint értesülünk, a francia államadósságok intézősége az 1919. évi kibocsátású 5 százalékos Ville de Paris nyereménykötvényeknek lejárat előtti, névértékben történő beváltását határozta el. E kötvényeknek, — melyekből igen nagy mennyiségű van román állampolgárok birtokában is, miután egyike volt a részletre terjesztett papírok legfavorizáltabbjainak, — több huzásuk már nem lesz és ellenértéküket e hó 21-től kezdődőleg Páris város főpénztára, (Caisse Municipielle Générale de Paris) készséggel pénzben kifizeti, vagy kívánatra átcserelel azonos huzástervezett bíró, de más kibocsátású francia államadóssági kötvényekre.

M. Gy. (Molinári.) — H. K.-né, Csikszere-da. — B. R. — Régi előfizető, Moreni. — A. L., Bodola. Sorsjegyeik nem nyertek. — G. János. A 411—22. sz. olasz vöröskereszt sors-jegyét 35 lírával kihúzták. — Többeknek. Külföldi osztálysorsjegyekről nem adhatunk felvilágosítást.

B. perceptor, Sepsiszentgyörgy. A nyeremények inkasszóját bármelyik nagyobb pénzintézet vállalja. — K. István. Ref. sorsjegyei nem nyertek. — K. Margit. Sorsjegyei nem nyertek.

Többeknek. A Széplaki Takarékpénztár sorsjegyellenőrző irodája szívesen ad közvetlen megkeresésekre is felvilágosítást, kéri azonban az érdeklődőket, szíveskedjenek leve-lükhöz költségekre póstatételegekben 15 lejt mellékelni.

TAKARÉKOS HÁZIASSZONYOK és GONDOS URAK!

Dolgoztassanak és vásároljanak az itt hirdető cégeknél!

Olcson és izléses öltöz-ködhettek, úgy beföldi, mint prima angol szövetekből:

VÉGN DÉNÉS

úriszabósá-gánál **BRASSÓ.**
Kapu-utca 25. — I. emelet

Óra-, ékszer- és látszerészeti cikkek

Köpe és Bazant-nál

BRASSÓ, Kapu u. 46.
Javításokat pontosan és olcsón eszközölünk

Alapított 1905-ben. — Anyagremmel kitüntetve —
Kárpitos és díszítő szakmába vágó mindennemű párnázási munkálatokat a legbiztosabb árban vállalja

Vajda Gyula

Brassó, Take Jonescu (Uj-u.) 14.
Ugyanott antik párnázott bútorok eladók.

Bőriparos Mesterek Áruccsarnokában

BRASSÓ, Rózsator

Nagyválasztékban kaphatók: a „DERMATA” (Benner) összes bőrgyógyászati, igen jutányos árban és a szakmához tartozó összes kellékek, raktári és mé-ret utáni felsőruházatok. — A mester urak szíves tá-mogatását kéri.

Kalapot, szépet, jót, olcsót csak

Margaretha Kalapszalomban

BRASSÓ, KOLOSTOR UTCA 28.
Alakítás: Lei 50.—

Mindenfajta

KÁRPITOS MUNKAT

prima kivitelben, a legmérsékeltébb árá-
kon készít

Szabó kárpitos

BRASSÓ, VÁR-UTCA 44.

Kohn Ignác

KALAPSZALON,
Brassó, Kapu-utca 32.
Megérkeztek a legújabb modellek. Olcsó árak, már 200.— Leitől.

COMBOS uriszabósága

BRASSÓ, KAPU-UTCA 41.
A tavaszi szezonban és állandóan ÖLTÖ-NYÖKET, FELÖLTÖKET és minden e szakmába vágó munkát mérsékelt áron készít.

TEICMANN BÉCA

uriszabósága

BRASSÓ, LÓPIAC 12.
Mérsékelt áron jól szabott ruhákat készít.

Dolgoztasson

Lengyel Testvérek

URISZABÓSAGANAL,
BRASSÓ, HOSSZU-UTCA 15.
Mérsékelt árak!

FÉRFI és NŐI

FODRÁSZ MUNKA

LEGOLCSÓBB, mert LEGJOBB

KRAUSE OSZKÁR

FODRÁSZSZALONJÁBAN
BRASSÓ, HOSSZU-UTCA 52
Ne sajnálja a fáradságot, ayózdódjön meg!

Hölgyek figyelmébe!

Akar szép alakot?
Keressen fel

GUTERMAN

tűző- és ortopéd-szalont
Brassó, Lensor 28.
Szép alakot szebbé teszünk, deformált alakot, testi hibá-kat eltüntetünk és széppé vá-rakozunk. — Tűző, melittartó, princez, mindenfajta has- és hgyanika-kötő változatos mo-dellben és előrendű kivitelben. — Hat havi jótállás és díjtalan javítás!

DÁNÉR

cipőfűző és raktára Brassó, Lensor 30 sz.
Saját készítésű sport-bakkancsok, férfi és női cipők szolid árban. — Kézli-munka. A központi hiteliroda tagja.

Mindenfajta

KÁRPITOS MUNKA

és kárpitozott bútor modern kivitelben, lelkiismeretesen és olcsó áron készül

A. Binder-nél

BRASSÓ, ÁRVAHAZ-UTCA 41.

Kósa Albert

férfi-divat szabósága

Öltönyöket, felöltöket leszállított áron mellett készítek, míg a készlet tart. Elsőrangú munka. Legújabb szabászat Brassó, Károly király-u. 6

N. Szabó M.

FEHÉRNEMU- és VEGYTISZTÍTÓ
Ipartelep: Brassó, Hosszu-utca 32.
Gyűjtőhelyek: Weiss Mihály-utca 16. és Kut-utca 20. (volt 8. sz.).
ELSŐRENDÜ SZAKMUNKA!

A felsőrákosi

Mária Borviz

kellemes ízű, jó és olcsó.
Főlerakat:
BRASSÓ, HOSSZU-UTCA 41.
Kisebb tételeket is házhoz szállítunk.

Jakab István

női divatszalonjában
BRASSÓ, KAPU-UTCA 34.
A legújabb modellek a legizlésesebben lesznek kiállítva.
Mérsékelt árak.

Cipők

elsőrendű kézimunka, mérsékelt áron

Mózes János-nál

Brassó, Weiss Mihály-u. 5.
Megrendeléseket és javításokat legelőnyö-sebben és elsőrendű kivitelben eszközölök.

Szenzációs új módszer, speciális

pakkolás fejkorpa hajhullás ellen!

(még a legkényesebb esetekben is biztos az eredmény)

Örökhullámot csak gözzel készít!

Elrontott örökhullámot kijavít!
Felvilágosítással készséggel és díjtalanul szolgál!

A. Molnár

külföldön specializált hölgyfodrász
Brassó, Weiss Mihály-utca 21.

R. HERMANN

BRASSÓ, HOSSZU-UTCA 31.

Bőrjesztődéje

elvállalja redikülök, cipők, bőrbútorok és mindenféle bőrtárgy szakszerű festé-sét és átfestését.

TARTÓS HULLAM,
ondolálás, manikűr, hajfestés, legjobb

Balázs hölgyfodrásznál

BRASSÓ, Cérna-utca 7.
Garantált eredmény!

Cipők

Legelegánsabb kivitelben, megrendelés után

BARDÓCZ Cipőszalon

BRASSÓ, KAPU-UTCA 54.

Bálint uriszabósága

BRASSÓ, KAPU-UTCA 7.
Izléses, jól szabott ruhákat, stb. készít, mérsékelt áron!

Legolcsóbban mos, fest, tisztít:

W. Körner

BRASSÓ, Cérna-utca 1.

PARKETTFELGYALULÁST,
tisztítást, új parkett lerakást, szak-szerűen és olcsón végez

Utász Mihály

BRASSÓ, HÁTULSÓ-UTCA 27. SZ.

Gutort mérsékelt árban csak

Polák J.

asztalosnál szerezheth be
Brassó, Szítás-u. 34.
A legújabb tervek szerint. Garantált szolid árak

Rudolf Lang

BŐRKEREKEDES,
Brassó, Lópiac 8.
Talp és cipőfelsőbőrök, cipészkelekek, cipőfelsőrész készítés.
Olcsó árak! Szolid kiszolgálás!

Legújabb divatu, elegáns és tartós kidol-gozásu uri ruhákat készít mérsékelt áron

Sükösd József

URIDIVAT SZABÓSÁGA
Brassó, Regina Mária-utca (volt Fekete-utca) 4.

Vásároljunk eredeti forrásból!
Megnyílt az új

kalapszalomban és kalapgyártás

Jofa Brassó, Weiss Mihály-u. 6

Női- és gyermek kalapok,

valamint eredeti modellek legolcsóbb-ban! — Alakítások, festések a leg-mérsékeltébb árban! — Sparteri nagy-ban és kicsinyben. — Viszonteladók-nak nagy árendemény!

Közgazdaság

Románia az orosz verseny ellen a fatermelés kollektivizálásával akar védekezni

Az új csodarecept: a román faipar szindikalizálásáról szóló törvény. Lengyel-román-jugoszláv világkartell készül felvenni a harcot az orosz fa ellen

Arad, április 16.

A krízis, a világ minden gazdasági erejét megbénító, elszíbbasztó válság nem akar elmúlni. A kezdet kezdetén senki sem hitte volna, hogy így és ennyi ideig kibírjuk és mégis, még mindenki bírja a rettenetes terhet: ki panasszal, jajjal és könyörgéssel, ki pedig néma erőfeszítéssel... A krízis még egyre tart, ami vég-eredményében nem a legrosszabb minden lehetőség közül. A krízis folytonossága azt mutatja, hogy a beteg még él. Bírja a válság rettenetesen nehéz éveit. Hogy meddig, az már másra tartozik.

A vergődő test, a gazdasági élet kinlódó teste körül pedig egyre szaporodnak az orvosságok és receptek. Tervek, próbálkozások, kísérletek: eddig még egy sem használt. Most új recept került ismét forgalomba. A minden részében beteg szervezet egy lokális bajának rendezését célozza a terv, amely most forr a politika-gyógyszertár laboratóriumában. A terv neve: a fatermelés szindikalizálása. Nemrégiben került forgalomba a tervezet, amelynek egy eredménye máris volt. A zilált, ezer bajjal és jajjal küzdő romániai fatermelés egy emberként neszt fel a tervezet hírére és megmozdult valamennyi érdekelt, hogy megtudakolja, végeredményében mi is készül — a saját bőrére?...

ÖNMAGAT EMÉSZTI A ROMÁNIAI FAIPAR

Tagadahatatlannul a romániai faipar köréről van szó. Vagy a megmentés, — vagy a végső pusztulás: más megoldás nem kínálkozik.

Amin a kormány egy kommunikében már napokkal ezelőtt publikálta, az a terv, hogy Románia egész fatermelését szindikalizálja, sőt az erre vonatkozó törvénytervezetet az érdekelt nagyobb fatermelő-vállalatoknak, valamint a kereskedelmi és iparkamaráknak hozzá-
szólás céljából meg is küldötte.

A fatermelés szindikalizálásának terve tulajdonképpen a Manoiilescu-féle hasonló tervnek reaktíválása és az impulzust a terv keresztülviteléhez elsősorban az a körülmény adta meg, hogy

a román faipari produktumok ellen a szovjet a tengerentúli piacokon igen éles versenyt folytat

és a kormány a termelés racionalizálása által akarja a faipar rentabilitását növelni. A kormány elhatározásánál kétségtelenül döntő befolyást gyakorol az a körülmény is, hogy az állami felügyeletnek alatt levő magánerdők évek óta igen tekintélyes veszteséggel dolgoznak. A REGNA, a Besztercenaszódi Hátárvidek Erdőkitermelő, mely részvénytársasági formában működik, a két millió lej alaptőkének az utóbbi két üzletében majdnem negyvenszeresét veszítette el, vagyis az utóbbi napokban közreadott zárszámadás szerint az utolsó két év deficitje nyolcannyegymillió lej.

Hasonlóképpen igen tekintélyes veszteséggel dolgozik az ugyancsak állami felügyelet alatt álló karánsebesi vagyonszomszág is, amely

a múlt évben az Albina banktól felvett 30 millió lejes kölcsönnek még a kamatait sem tudja törleszteni.

A bukovinai ortodox román vallásalap, mely a faanyag kitermelését saját rezsi-
ben végzi, az elmúlt üzletévben olyan horribilis veszteséget mutat ki, hogy a kormánytól most termelvényeire kedvezményes vasúti fuvar és nagyösszegű köl-

csonjt kér, mivel csak ily módon tudná hatalmas veszteségét legalább részben eliminálni.

KOLLEKTIV FATERMELÉS — NEMZETKÖZI KARTELLLEL KOMBINÁLVA

A hozzászólás céljából megküldött törvénytervezet szerint a kormánynak az a terve, hogy

az ország területén termelendő faanyagot külföldön, a lengyelországi és jugoszláviai hasonló célból létesítendő szindikátusokkal együtt fogja értékesíteni

és állítólag az említett két országgal az erre vonatkozó tárgyalások már igen előrehaladott stádiumban vannak.

A törvénytervezet az érdekeket fatermelő körökben vegyes érzelmet váltott ki. A faipar legtekintélyesebb képviselői elismerik, hogy feltétlenül szükséges ebben a kérdésben valamit tenni és habár a véleményük szerint

a kormány terve mélyen belejár a magántulajdonba és a kereskedelem szabadságába,

mégis elismerik, hogy a jelenleg uralkodó anarchikus állapotok helyett feltétlenül rendezetebb viszonyokat kell teremteni. A jelenlegi gazdasági helyzet, a nyomorító pénzügyi viszonyok és a legtöbb állam által rendezéresített bevételi és deviza-

Lehet-e kollektív termelést folytatni — a magántulajdon sérelme nélkül?

Az érdekelt fatermelő vállalatok zömének a véleménye kétségtelenül abban fog kulminálni, hogy

Romániai fatermelésnek alapos meg-
szervezése feltétlenül szükséges

és éppen csak abban az irányban merülnek fel kétségek, hogy egy ilyen mamuth-intézmény létesítése, közben tartása és irányítása egyáltalában lehetséges.

Egy ilyen hatalmas szervezet irányítása tulterjed azon a lehetőségen, amelyre egy központi szervezet képes és attól tartanak, hogy amennyiben a termelés decentralizálnák, úgy a kívánt cél megközelítőleg sem lenne elérhető. A törvénytervezet végrehajtása esetén számtalan egyéb probléma is felmerül majd. És pedig, hogy

a törvény mennyire fog belenyúlni a magántulajdonba és mi lesz a sorsa annak a nagyszámú fanagykereskedőnek, aki maga nem termelő,

hanem kisebb termelőknek a termelvényeit vásárolja fel és exportálja külföldre. Végül felmerül az a kérdés is, hogy mi lesz a számtalan falusi kooperatívával, amelyet az előző kormány ugyiszólván mesterségesen tenyésztett ki. Szociális problémák s a gazdasági za-

korlátozások az egyes termelőket arra kényszerítik, hogy a produkált áru elhelyezésével maguk kísérletezzenek, még annak az árán is, hogyha ennek a következtében másoknak, vagy az összességnek az érdekeiből elszántanak egy-egy barázdát.

A legtöbb vállalatnak az üzleti struktúrája arra van felépítve, hogy a produktumát mielőbb pénzzé tegye, ami beföldön, főleg azonban a külföldi piacokon heves kínálatot tesz szükségessé úgy, hogy a vállalatoknak igen tekintélyes része kénytelen a maga termelvényét jóval és önköltségi áron alul áruba bocsátani. Az érdekeltek egy részének az a véleménye, hogy csak abban az esetben lehetséges a termelés produktivitását és rentabilitását fokozni és a rezsi csökkenteni, hogyha az ország fatermelése kollektív alapon történik.

A kormány szindikalizálási terve éppen ezen az alapelven épül fel s

minden vonalon a termelés kollektivizálását kívánja megvalósítani.

A zilált szakmai viszonyok lehetetlenné teszik a másirányú megoldást, jöllehet ez a módszer kissé drasztikusnak látszik.

A terv azonban minden nehézségeivel együtt mégis bizonyos szimpátiát váltott ki, — önmagában véve. Am a végrehajtás körül már egészen súlyos akadályok mutatkoznak.

varok ezernyi apró baja gátolja a helyzet megoldását s nagyon kétséges, nem lesz-e kénytelen a kormány lemondani az egészséges elgondolási terv megvalósításáról?

AMIT A PÉLDA MUTAT...

Amellett sokat ront a terv csélyein az a tény is, hogy a kormány által hasonló esetben statuált példák mindenre inkább alkalmasak, mint, hogy a tervezet végrehajtási módzatai iránt a bizalmat növeljék.

Egyes helyeken az állami felügyelet alatt álló erdőgazdaságoknál a legcsúnyább panamak pattantak ki éppen a közelmúltban

és a helyzeten egyelőre az sem változtatott, hogy az elkecsereedett falusiak a kormányelnökhöz fordultak jogorvoslásért.

Az aggályoskodások tehát nem egészen indokolatlanok. Egy ilyen hatalmas szervezet élére, mint amilyen a romániai faipari szindikátus lenne, nem lehet nyugalmazott minisztereket, orvosokat, vagy tanárokat vezetőként „beültetni”.

A magánvállalatok semmi garanciát sem látnak arra, hogy bizonyos áldozatkészségért a javulás lesz a fizetség, egyszóval a közelmúlt és a jelen példái semmi jóval sem biztatnak.

Valamit tenni kellene...

és mégis. Valamit tenni kellene. Sürgősen, nagyon sürgősen szükség lenne valamilyen radikális gyógymótra. Mindennél jobban illusztrálja ez az óhaj az alábbi statisztika:

A Reghinul Sasese vállalat 8 millió líó részvénytőke és 2.000.912 lej tartalék mellett 8.732.024 lej veszteséget szenvedett. A „Foresta Union in Bucuresti” 5 millió részvénytőke és 1.481.740 lej tartalék mellett 18.759.438 lej, vagyis a saját tőkéjének közel négyszeresét veszítette el. A „Rastornea” 1.500.000 lej részvénytőke és 287.811 tartalék mellett, 6.871.401 lej veszteséggel zárta az évet. Az „S. A. Union Forestiera” 2 millió 350.000 lej részvénytőke és 317 ezer 259 lej tartalék mellett 27 millió 354 ezer lejt veszített. A „Deda-Bistra” 800.000 lej részvénytőke és 1.801.015 lej tartalék mellett 2 mil-

lió 960 ezer 569 lejt veszített. És ezzel a statisztika még nem ért véget...

Baj van a román faiparban. Nagy baj. És éppen ezért nem meglepő, hogy Arad szakköréi, mint az ország talán legjobban érdekelt export-gócponyjának legexponáltabb vállalatai óriási érdeklődéssel tekintenek a kormány tervezetének sorsa elé. A javaslat felé tekintenek: amelyet az idők vajudása szült és amely ha nem született halva, megütheti, vagy még jobban a víz alá nyomhatja az amugy is fuldokló romániai faipart... (b. k.)

— Kombinált áruforgalom a CFR és NFR között. A román folyamhajózási társaság (NFR) április hó 15-ével forgalomba helyezte a Galac—T-Severini hajójáratot, amely a CFR állomásokon felvett áruküldemények továbbítását el fogja látni.

Szövetkezetbe tömörülnek az állattenyésztő gazdák

Kolozsvár, április 16.

A kolozsvári zootechnikai hatóságok kezdeményezésére vasárnap délelőtt tartja meg alakuló közgyűlését az erdélyi és bánági állattenyésztők szövetkezete. A szövetkezet egyelőre csak a kolozsvári állatexport-szindikátus területéhez tartozó hét vármegyére fogja működését kiterjeszteni, vagyis: Kolozs, Alsófehér, Szamos, Naszód, Torda-aranyos, Kisküküllő és Hunyad megye területére, de később megszervezi a többi megyékben is az állattenyésztőket.

A szervezkedés abból a felismerésből indult ki, hogy az állatkiviteli szindikátusok megalakulása óta

a gazdák sokkal nehezebb és jóval alacsonyabb áron tudják csak értékesíteni jószágállományukat, miután ki vannak szolgáltatva az exportőrök szervezettisének,

akik minél nyomottabb árakat igyekeznek elérni, hogy a kivitel rentábilis legyen. Ezenkívül szabályozásra szorul a belföldi vásárokról történő felhajtás is, a mely mindenkor a gazda megszorult helyzetétől függ és így maguk a gazdák is lenyomják az árakat a szükséglet meghaladta kínálattal.

Általában a racionálisabb állattenyésztést és a gazdák közvetlen jószágértékesítését tüzte ki programjával az új szövetkezet, amely széleskörű felvilágosító munkával akarja a gazdák helyzetét megjavítani.

— NYOLCMILLIÓS DEFICITTEL ZÁRULT A KARÁNSEBESI VAGYONKÖZSÉG MÚLT ÉVI SZÁMADÁSA. Karánsebesről jelentti tudósítónk: A karánsebesi határerdővidéki vagyonszomszág, amelynek zavaros vagyongazdálkodása az elmúlt évek során gyakran foglalkoztatta úgy a közvéleményt, mint a kormányt is, most tartotta meg nagy érdeklődés mellett rendes évi közgyűlését. A közgyűlés tárgyalásai során nagy feltűnést keltett a múlt évi zárszámadás, amely nem kevesebb, mint nyolc millió lej deficittel zárult. Hasonlóan deficitre van beállítva az 1932-ik évi költségvetés is, amelynek kilenc millióra előirányzott bevételeivel szemben az előirányzott kiadások összege több, mint 12 milliót tesz ki, tehát az 1932-ik évre három millió lejes deficit van előirányozva. A közgyűlés elhatározta, hogy a vagyonszomszág vezetőségi és igazgatósági tagok illetményeit 40, az intézőbizottsági tagok honoráriumait és napidijait 25, a kezelő tisztviselők illetményeit pedig 26 százalékkal redukálja, ezenkívül a költségvetési egyensúly megteremtése érdekében eladótá tesz egy 1510 katasztrális hold területű föld és egy 359 hektár területű erdőbirtokot, 3 millió 590 ezer lej eladási ár mellett.

— BÁNSÁGI TAVASZI ORSZÁGOS NAGYVÁSÁROK. Bányási tudósítónk jelenti: Április hónap folyamán a Bán-ságban a következő tavaszi országos nagyvásárok tartatnak meg, melyekkel kapcsolatban a kirakó vásár mellett állatvásárok is lesznek. Április 14-én Bé-lincen, április 15-én Végváron, április 20, 21, 22 napjain három napos nagy vásár Hátszegben, április 22-én Buziáson és április 23, 24-én Mehádián két napos vásár. A Bán-ságban ez idő szerint semmiféle ragályos állatbetegség nem fordult elő, minél fogva az állategészségügyi hatóságok megengedték a felsorolt vásárokról mindenféle állat felhajtását.

— Hogyan éljen a szívbajos ember? Ilyen cím alatt dr. Bodon Károly egyetemi magántanár tollából hézagpótló munka jelent meg Budapest. A kitűnő könyv a nagyközönség számára íródott és elmondja mindazt, amit minden szívbajos, érzelmeszedésben szenvedő embernek tudnia kell. Nem az orvosi kezelés kiküszöbölését szolgálja ez a könyv, hanem gyakorlati útmutatással szolgál a laikus betegnek arra, hogy milyen életmódot folytasson, hogy segítse elő a gyógyulását és — mikor menjen orvoshoz. — A rendkívül praktikus mű ára 88 lejért kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában. (Vidékre 10 lej portó.)

SIKERÜNK TITKA BUTORAINK

minőségében és jutányos

ÁRAINKBAN

rejlük!

SZÉKELY és RÉTI

BUTORGYÁR R. T.

BRASSÓV BUKURESTI TARGU-MUREȘ

Bánati Ezüstárugyár

Temesvár, Csillag-utca 60.

București, Pas. Mobilier 6

Összes ezüstművek, finom evőeszközök, ajándékok.

Gyári árak! Gyári árak!

Átalakításokat is vállalunk!

Elsőrendű hámozott
Jaffai-narancs
kapható f. hó 18-tól kezdődőleg, 3, 4
és 5 lejes árban
„HESS” Cukorka és Csokoládégyárnál,
Brassó, Strada Cuza Vodă 3.

HIRDETMEŊY
Ezennel közhírré teszi a brassói aut. ortho-
dox izr. hitközség elöljárósága, hogy ortho-
dox kóser hus folyó hó 16-ától kezdve kizá-
rólág az alábbi két mészárszékben lesz ki-
mérve:
1. Hönig et Weisz, Czérna-utca 7. (Száva-
féle ház).
2. Segelstein Izrael, a huscsarnokban (Hen-
tes-utcai bejárat).
Felhívjuk az érdekeltek figyelmét arra,
hogy csak fenti két mészárszék áll az ortho-
dox Főrabbság felügyelete alatt.
Az elöljáróság.

Most jelent meg!
Az Ügyvédi Kar szervezéséről
szóló
TÖRVÉNY
MAGYAR FORDÍTÁSA
az eredeti román szöveggel
együtt. ÁRA 80 lej.
Vidékre portóval 90, utánvétellel 100 lej
Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

CZELNAI ESZTER:
Cukrászat
és
Hideg Büfié
301 recepttel, 41 disztési
rajzal, ára 140 lej.
Dietás
szakácskönyv
377 különféle recept. A nagy
alaku 194 oldalas könyv ára
140 lej.
Postai rendeléseknél a portó, a pénz
előzetes beiktatása esetén 10, után-
vétellel 20 lej. Kapható a Brassói
Lapok Könyvosztályában.

Hólyagkő,
hugyhomok, kevés vizelet,
hólyaghurut, vesezavarok
azok a betegségek, amelyek az előrehala-
dott koru embereknek fellépnek és gyöt-
rő kinokat okoznak. Prof. Dr. Páter hó-
lyag- és vesebetegségnek kellő időbeni hasz-
nálatuk ezeket a zavarokat megszünteti és
rövidesen megszűnnek a fájdalmak is.
Itt közlünk egy hatóságilag hitelesített
nyilatkozatot: Rendettem egy nő részé-
re Prof. Dr. Páter-féle hólyag- és vesebeteg-
ségre. Kire a tea használata csodálatos hatással volt.
Évek óta vesebántalmak voltak és sem gyógy-
szer, sem gyógyhelyek nem használtak, baja
olyan súlyos volt, hogy arca és teste felda-
gadt, enni, aludni, dolgozni nem tudott.
Prof. Dr. Páter hólyag- és vesebetegségre meg-
szabadította fájdalmaitól, most már fajda-
lommentes, enni, aludni és dolgozni tud. A
nő neve: M. K.
Sch. J. tanító.

Kapható minden gyógyszerárban és dro-
gériában. Irásbeli rendelések a Csillag gyógy-
szertárhoz címzendők, Brassó, Hosszu-utca 5.
szám.
HIRDETMEŊY
A brassói aut. orthodox izr. hitközség felhív-
ja tagjai figyelmét, hogy saját érdekében a
heti adószelvényeket pontosan beváltani szí-
veskedjenek.
Egyben tudomására hozza, hogy a pászka
elárúsítás Vár-utca 64. sz. a. székházában
megkezdődött.
Az elöljáróság.

SENZÁCIÓ!
MIKES IMRE
Erdély Utja
Nagymagyarországtól-Nagyromániáig
2 Kötet
fülve 160.
egész vászonban
200—
Kapható minden
könyvkereskedésben.
Megrendelhető a
Brassói Lapok Könyvosztályában

Asszonyok, lányok
rövid idő alatt megtanulhatnak szabni.
varrni, egyben elkészíthetik tavaszi ru-
haszükségeiket is.
**A varró- és szabá-
szati m. iskolában**
SZMUK FLÓRA
Brassó, Szent János-utca 5.
Kivánságra iparhatóságnál szerződés!

Jobb nincs,
mert nem lehet
Honori tag
Arjegyzék
ingyen!
vezet!
Mezőgazdasági, konyhakerti és virág-
magvak romántai törlekata:
Cluj, Str. Reg. Maria 41.

A budapesti mintavásár
igazolványai megérkeztek az
EUROPA utazási irodához
Brassó, Korona-szálló épületében. Telefon: 255 és 786.
Kézdivásárhely: Mediator. Csikszereda Dénes trafik. Fogaras:
Brassói Általános Takarékpénztár fiókja Sepsiszentgyörgy:
Féder-trafik Kovászna: Corvin-könyvkereskedés.

B. L. Felelősszerkesztő:
Kocsis Béla
A BRASSÓI LAPOK nyomdajavallatának kiadása és rotációs nyomtatása Brassóban.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lei. Magyaror-
szágra: negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420 fél-
évre 820, évente 1600 lej. — Egyes szám ára 5 lej; Magyarországon 20 fillér.
Fiókiadóhivatal és szerkesztőség Hunyad és Alsófehérvármegye részére: Déva, Str.
lon Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza).
Főmegbízott a Regét részére: Dán Mózes, Bukarest, Str. Mihai Cogălniceanu 30.
MEGBÍZOTTAK, Bukarest: Dán Dániel, Gerő Sándor, Kohn Jenő és Bartalis Ferenc. **Ploesti:**
Grün Simon — **Dés:** Kovács Samu-u. 8. (Oszán Kálmán) — **Kolozsvár:** Str. Dubalarilor
7. (vált Timár-utca) (Neumann Ignác). **Torda-Aranyos, Maros-tórdá- és Kisküküllő-
megyék**re kerületi megbízott (Bernát Ernő) Tg-Mureș, Str. Câmpului 8. — **Marosvásárhely:**
(Benjamin Árpád), Piața Regele Ferdinand 53. **Nagyszeben:** Str. Turnului 13. (Szigetváry László).
— **Nagyvárad:** Strada Constantin 2 (Szabó László) — **Szatmár:** Csokonai-utca 10 (Várdi
József). — **Udvarhelymegye és Székelyudvarhely:** Orbán Balázs-utca 31. (Varró Elek). —
Szilágyosomlyó: (Heller Ernő). — **Temes, Arad- és Krassószörényvármegyék:**
(Némethy Gábor) Temesvár, IV. Bem-utca 31. — **Torda- és Str. Regele Ferdinand 25 (Dénes József).**
Központi szervezők pénzfelvételei jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes.
HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hír-
detelőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálokunk

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyeszi hirdetés esetén 25%o engedmény. Állást keresőknek 25%o kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás
Napos helyeken és a
belváros közelében fe-
kvő kertek, valamint
parcellák
megvételre kerestetnek.
Sz ajánlatok leadan-
dók a brassói közve-
títési irodában
V. W. Dressnandt & Co.
Brassó, Kapu-u. 52.

Használt jókarban levő pénz
szekrényt keresünk. Ajánlat-
kat ármegjelöléssel a brassói
kiadóba V. S. jelígre. 17574
Használt ajtók, ablakok, el-
adók. Brassó, Kapu-utca 47.
Automata-mérleget veszek. 17573
AUTÓKAROSSZERIAKAT
legolcsóbban Kiss Ödön spe-
ciális üzeme gyárt. Arad, Bul.
Regele Ferdinand 27. 17511
Készítők
husvétii fűszer árak, cukor, bor
szilvium és pászka stb. kap-
hatók a legolcsóbb árban Gal
Albert, Brassó. 17479
OLCSÓN ELADÓK házpar-
cellák Bertalan állomás köz-
lében a méheskerti-ut mentén.
Bővebbet Brassó, Román tem-
plom-utca 19 szám alatt. 17435
Egy CSALÁDI HÁZ olcsón
eladó. Brassó, Str. Anton Ko-
vács 1. 17519
Jóforgalmu gyógyszerári
bőrelnek, esetleg most felét
megvenném. Személyesen tár-
gyalok. Értesítést a brassói ki-
adóba kérek „Gyógyszerész”. 17536
Házhelyek az Elágazásnál
az Industria Lemnului tele-
pén eladók. Érdeklődni Brassó,
Juliu Maniu 61. Sadagorsky
liquidatornál. 17491

Allást nyer
Női és férfiszabó
elsőrangú
munkásokat
felvesz Seiffert &
Farsch Brassó, Ko-
lostor-utca 28.

Allást keres
Középkorú egyedülálló ur
asszony házzelvezetői állás-
keres, csak magányos urna
vagy plebánián. Cim: Székely-
né, Brassó, Kapu-utca 32. Bu-
torraktár. 17575

Könyvek
A HAZICUKRASZAT KEZ-
KÖNYVE, Krbekné kitűnő
munkája alapján a leggye-
sőbb és a legkülönlegesebb
tésztaikat mindenki házálag ké-
szítheti. A legjobb cukrász-
otthon negyedannyi költséggel.
Arak kemény felvászonkötésben
50 lej.
Biri néni szakácskönyv
egyetlen háztartásban sem né-
külözhető. Ara köve 130 lej.
Kapható a Brassói Lapok
könyvosztályában. 1404

Gyermekruha
tisztá gyapjuszövetből 250
LEJ-től
Férfiöltönyök
mérték után
ROSENBERG
RUHAÁRUHÁZ
Brassó, Kapu-utca 32.

Uj kalapot
csinálók régitől már
csékely
80 Lejért
JOFA KALAPGYÁRTÁS
Brassó, Weisz Mihály-u 6
Eladók: Butorok, ruhák, zong-
gora. Gábos, Brassó, Hirscher-
u. 17. I. em. 17577
Egy HÁZ eladó. Brassó, Str.
Cuza Voda 36. (Gácsmajor). 17576
Sfântu-Gheorgheban. 17581

Lakás
2 csinosan butorozott szoba
fürdőszoba használatra ol-
csón egyenként is kiadó. Pras-
són, Uzsoda-utca 9. 17540
OLCSÓN kiadók ÜZLET-
HELYISÉGEK piacraépítési
szentgyörgyön. Egyik kirakat-
tal, raktárhelyiséggel, melyben
25 évig jól menő PÖRKES-
KEDÉS volt. Bérletje NA-
GYOBB helyiségre költözött.
MASODIK portállal, raktárhé-
lyiséggel, 2 bejárat, esetleg
két, háromszobás LAKASSAL,
pincével. Külön udvarral, al-
kalmas cukrászdának, bodegá-
nak is. Bővebbet a brassói ki-
adóban és Benkő Mórénál,
Sfântu-Gheorgheban. 17581

A NŐI TESTKULTURA U-
UTJAI. Dr. Madzsarné Jász
Alice második átdolgozott mu-
dulatművészeti fejezetekkel bő-
vített kiadás, 119 szöveg köz-
ti magyarázó ábrával és ké-
ppel. Egyetlen nő sem nélkül-
özheti, aki súlyt helyez ar-
hogy megőrizze fiatalos rug-
konyságát, aki arányos, kell-
mes külsőre akar szert teni.
A kitűnő könyv ára 170 lej.
Utánvétellel 190 lej. Szállítja
Brassói Lapok Könyvosztálya
havonként megjelenő szába-
mintás divatlapok állandóan
kaphatók, számonként 40-
lejt, vidékre portóval 45-
lej. A pénz legcélszerűbb be-
lyegekben küldeni. Brassó
Lapok Könyvosztálya.

Világhíres írók

irodalmi értékkel bíró könyvei, leszállított áron!
BALZAC, Pons Bácsi, fordította Bene-
dek Márcel, több, mint 300 oldal, ára
53.—
BALZAC, Betti nani, Salgo Ernő fordí-
tása, ára csak 53.—
BOLSCHÉ: A természet titkaiból. Tan-
ulmányok, megfigyelések, fordította
dr. Miks Lajos, ára 34.—
BRANDES: Korok, emberek, írások
Lengyel Géza fordítása, 342 oldalas
könyv ára csak 40.—
BERGTON HENRI: A nevetés. Tanul-
mány a komikum jelentéséről és négy
lélektani értekezés. Dr. Dienes fordí-
tása, ára 40.—
BENVENUTO CELLINI: Önéletrajza.
A renaissance csodálatos sokoldalú
szelleme nyilvánul meg e könyvben,
2 kötet ára ma csak 78.—
CHESTERTON: Hagyományok és ha-
zugságok. Fordította és bevezető ta-
nulmányt írt hozzá Hevesi Sándor,
ára csak 40.—
DICKENS: A Pickwick Club, 2 hatal-
mas kötet a Klasszikus Regénytárból,
ára csak 130.—
DICKENS: Ódon ritkaságok boltja, for-
ditotta Nyitrai József, Klasszikus Re-
génytárból, 2 kötet 77.—
DOSZTOJEVSZKIJ: Golyadkin ur ha-
sonmása, (Révai kiadás), ára 36.—
DOSZTOJEVSZKIJ: Sztyepancsikovo
és lakosai, 2 kötet, ára 36.—
DOSZTOJEVSZKIJ: Megméltelyezettek,
4 kötet (Révai kiadás), ára 72.—
DOSZTOJEVSZKIJ: Megaláztatott és
megszomorítottak, 2 kötet 36.—
DOSZTOJEVSZKIJ: A kamasz, 4 kötet,
(Révai kiadás), ára 72.—
FINOT JEAN: A boldogság tudomá-
nya, fordította és bevezetéssel ellátta
Balassa József, ára csak 53.—
GOURMONT: A szerelem fizikája,
Vajda Ernő fordítása, (Világkönyv-
tár) 40.—
GUYAN: A modern esztétika problé-
mái, (Révai kiadás) 40.—
KEY ELLEN: Szerelem és házasság,
fordította Vajda Ernő, (Mestermű-
vek), ára 60.—
LAMPRECHT: Modern történet-tudo-
mány, Sas Andor fordítása, (Világ-
könyvtár), ára 40.—
MAETERLINCK: A szegények kincse,
fordította Böllni György, ára csak 40.—
MENCSIKOV: Optimista világnézet,
Gergely Győző fordítása, ára 40.—
NIETZSCHE: Korszerűtlen elmélkedé-
sek, (Révai kiadás), ára 40.—
SWIFT: Gulliver utazásai, fordította
Karinthy Frigyes, (Révai kiadás), 400
oldal ára csak 58.—
JOHN RUSKIN: Előadások a művé-
szetről, Eber László fordítása, (Mes-
terművek), ára 55.—
SNYDER: A modern természet-tudo-
mány, fordította Miks Lajos, (Világ-
könyvtár), ára 40.—
STENDHAL: A pármiai Certosa, fordí-
totta Benedek Marcel, (Klasszikus Re-
génytár), 2 kötet 128.—
VILDE OSZKÁR: A szépség filozófiá-
ja, fordította Hevesi Sándor 40.—
WAGNER RICHARD: Művészet és for-
radalom, (Világkönyvtár), ára 40.—
Vidéki megrendeléseket azonnal elintézt
Brassói Lapok Könyvosztálya